

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . K 240.—
za pol leta K 120.—
za četrť leta K 80.—
za en mesec K 20.—
Za inozemstvo oololeto K 40.—

== Sobotna izdaja: ==
Za celo leto K 40.—
za inozemstvo K 55.—

SLOVENE

== Inzerat: ==
Enostolpna petstvrsta (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat po K 6.—
poslana itd. po K 9.—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 15.
Izhaja vsak dan izveniši
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne bran.
Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-hero. 7563.

Za nedeljivo in avto- nomno Slovenijo.

Eno najvažnejših in najdalekosežnej-
ših vprašanj, ki je ima rešiti konstituenta,
je določitev, v kakšne pokrajine naj se de-
li država SHS. Trmoglavost in nedostop-
nost vladne večine do vseh razlogov opo-
zicije je napotila Narodni klub, da je za-
pustil konstituento in izdal skupno z Ra-
dičevimi poslanci in Hrvate proglas, da ne
priznava konstituante in njene Hrvatov
usiljene ustave.

Vladna večina je v čl. 95. ustavnega
načrta določila, da se uprava v kraljevini
vrši po oblastih (pokrajinah), okrožjih in
občinah. Razdelitev na oblasti naj se izvr-
ši z zakonom po prirodnih, socialnih in
ekonomskih razmerah. Nobena oblast ne
sme obsegati več kakor 700.000 prebival-
cev. Govorniki vladne večine in minister za
konstituento, Marko Trifković, so pri-
znali, da je pri koncepciji čl. 95 vodila vlad-
no večino edinole misel centralistične
upravne razdelitve države.

Iz demokratičnih krogov samih smo sli-
šali ostro obsodbo člena 95. Sedaj skušajo
vladni politiki spremeniti ta člen v toliko,
da izgine iz njega najbolj nesmiselna odlo-
ba, da nobena pokrajina ne sme presegati
več kakor 700.000 prebivalcev.

Tudi poslanci SKS so predložili novo
redakcijo čl. 95, ki se od oficijelne vladne
redakcije razločuje samo v tem, da vladna
redakcija v čl. 95. pusti odprto vprašanje,
na koliko oblasti naj se razdeli država, in
katere naj so te oblasti, kar naj se določi
še-le s posebnim zakonom. Samostojneži
se pa očitno boje, da bi tozadevni zakon
pustil nekrnjeno, edinstveno Slovenijo s
Prekmurjem in zato predlagajo, da se naj-
že v ustavi fiksira razdelitev Slovenije v
dve pokrajini, v mariborsko in ljubljansko.

Samostojni zahtevajo, da se izven Sr-
bije ustanovi 10 oblasti. Predlog poslancev
SKS se pri razdelitvi države na pokrajine
ozira dobesedno kakor vladni predlog, sa-
mo na prirodne, socialne in ekonomske raz-
mere, ne upošteva pa kulturnih razmer, ki
so zlasti za Slovenijo eden najvažnejših čir-
niteljev.

Sicer pa tvori Slovenija v socialnem
in gospodarskem oziru eno enoto in na-
sprotuje razdelitev Slovenije v dve pokra-
jini načelu, ki je postavila vlada pri raz-
delitvi državne uprave.

Jugoslovanski klub se je postavil na
edino pravilno stališče in zahteval, da se
mora pri razdelitvi države na pokrajine
ozirati na socialne, gospodarske, kulturne
in zgodovinske razmere. Zato je predlagal,
da se država SHS deli na sledeče pokra-
jine:

1. Srbija,
2. Hrvatska in Slavonija z Medjimur-
jem,
3. Bosna in Hercegovina z Dalmacijo,
4. Črna gora,
5. Vojvodina,
6. Slovenija s Prekmurjem.

Za te pokrajine zahteva Jugosl. klub
resnične in ne samo fiktivne samouprave.

Občinske volitve v Sloveniji so poka-
zale, da ogromna večina slovenskega na-
roda stoji za predlogom »Jugoslovanskega
kluba« in zahteva brezpogojno nedeljivo in
avtonomno Slovenijo, ki ne nasprotuje dr-
žavnemu edinstvu.

Občine v Sloveniji so začele sklepati
resolucije, v katerih povdarjajo stališče Ju-
goslovanskega kluba, da tako jasno in ne-
dvomno izrazijo voljo in zahtevo sloven-
skega naroda. Kakor se nam poroča iz več
krajev, so tudi pripadniki SKS ponekod
pustili »klub samostojnih seljaka« na cedi-
lu in se priključili resolucijam za nedeljivo
in avtonomno Slovenijo.

Resolucija, ki jo podpisujejo novoizvo-
ljeni obč. odbori, se glasi sledeče:

»Ponovno pozdravljamo ujedinjenje
Srbov, Hrvatov in Slovencev v eno suve-
reno državo, izražamo s tem svojo zahtevo
po samoupravi ljudstva v tej
državi.

To pravico mora garantirati prebival-
stvu državna ustava, ki mora biti le plod
sporazuma med vsemi tremi plemen. Upo-

števač posebnih kulturne, gospodarske in
socialne prilike naše dežele, zahtevamo
nedeljivo in avtonomno upravljano Slove-
nijo z zakonodajno in administrativno pol-
nomočnim pokrajinskim zborom ter njemu
odgovorno pokrajinsko vlado.

To resolucijo so sklenili in podpisali
novoizvoljeni občinski odbori na svojih
sejah v sledečih občinah:

Kostanjevica dne 26. maja. — Rateče
27. maja. — Dobropolje 29. maja. — Kom-
polje 28. maja. — Nasoviče 28. maja. —
Podgora 29. maja. — Begunje na Gorenj-
skem 29. maja. — Ambrus 29. maja. —
Petrova vas 29. maja. — Mlaka 29. maja.
— Križ 29. maja. — Javorje 29. maja. —
Bistričica 29. maja. — Vinji vrh 29. maja.
— Stranje 29. maja. — Podgorje 29. maja.
— Rova 29. maja. — Dragomelj 29. maja.
— Zalog pri Komendi 30. maja. — Deden-
dol 29. maja. — Sv. Lovrenc (Štajersko)
29. maja. — Predoslje 29. maja. — Luče
(Štajersko) 1. junija. — Buče (Štajersko)
3. junija. — Predvor 3. junija. — Kropa
4. junija. — Zagorica 4. junija. — Kriška
vas 5. junija. — Dvor 5. junija. — Laze

(Štajersko) 5. junija. — Sv. Jernej (Šta-
jersko) 5. junija. — St. Ilj pri Velenju
(Štajersko) 5. junija. — Homec 5. junija.
— Mirna 5. junija. — Litija 5. junija. —
Struge 5. junija. — Smarje pri Ljubljani
5. junija. — Studenec-Ig 5. junija. —
Sv. Peter v Savinjski dolini 6. junija.

Vse te občine so tudi sklenile, naj se
imenuje naša država »Jugoslavija«.

Poleg teh občin, ki so nam do sedaj
znane, so dne 1. junija župani in svetovalci
višnjegorskega okraja tudi sklenili in pod-
pisali bistveno enako izjavo.

In sicer so podpisala dotično izjavo
starešinstva sledečih občin: Veliki Gaber,
Podboršt, Prapreče, Polica, Dob, Temenea,
Muljava, Hudo, Kriška vas, Draga, Dedni
dol, Leskovec, Velike Pece, Krka. Zani-
mivo je, da je podpisalo tudi starešinstvo
občine Muljava in tudi župan občine
Krka.

Pričakujemo, da bodo temu zgledu sle-
dile tudi druge občine, da pride tako do
izraza prava in resnična zahteva sloven-
skega ljudstva, ki po svoji ogromni večini
zahteva nedeljivo in avtonomno Slovenijo.

Ententa za sedaj odklonila mejno korekturo na Koroškem?

Belgrad, 10. jun. (Izv.) V političnih
krogih se govori, da je dobila vlada od
konference poslanikov odgovor na za-
htevo, da se spremenijo meje na Koro-

škem. Ta zahteva je odložena na boljše
čase. Ententa zavrača spremembo prej-
šnje odločbe radi slabega položaja Av-
strijske republike.

Dr. Korošec proti tajni diplomaciji.

Belgrad, 10. junija. Dr. Korošec je sta-
vil na ministra za zunanje zadeve upit ra-
di pogodbe z Rumunijo. Dr. Korošec vpra-
šuje vlado: 1. Ali je voljna predložiti usta-
votvor. skupščini zadnjo pogodbo z Rumu-
nijo in pustiti ustavotvorni skupščini, da
ona o njej odloča. 2. Ali je voljna razlo-
žiti ustavotvorni skupščini vso smer svoje

politike napram Rumuniji. 3. Ali je voljna
tudi v bodoče take mednarodne pogodbe
vedno prej predložiti predstavništvu v
odobrenje in šele potem jih sklepati. In-
terpelant poudarja, da so bili glede pogod-
be s Čehoslovaško poučeni vsaj načelniki
strank, sedaj pa nihče. To nikakor ni v
interesu ljudstva.

Komunisti zapuste konstituento.

Belgrad, 10. jun. (Izv.) Komunistični
klub je imel danes svojo sejo, na kateri
je razpravljal o nadaljnjem svojem zadr-
žanju v konstituenti. Vlada je sklenila,
da sploh ne odgovori komunistom na njih
zahteve. Klub je sklenil, da zapusti kon-

stituento. Pridružuje si pa pravico, da
kontrolira delo vlade v upravnih vpraša-
njih in bo še nadalje vlagal interpelacije
in upite. Klub se bo vrnil v skupščino,
ko se bo njeno delo spremenilo v zako-
nodajno delo.

Spopadi med zemljoradniki in radikalci.

Belgrad, 10. jun. (Izv.) Danes popol-
dne se je vršila seja zemljoradniškega
kluba, ki je bila zelo burna. Razpravljalo
se je o nadaljnjem zadržanju zemljoradni-
škega kluba v konstituenti, posebno na-
pram vladi. En del klubovih članov je
bil za to, da se sploh zapusti konstituan-
ta, medtem ko je drugi del zahteval, naj
se ostane do konca in glasuje proti ustavi.
Predsednik stranke Avramović se še ni
odločil v tem vprašanju. Medtem je pa

današnja seja konstituante silno vplivala
na odločitev zemljoradnikov. Na seji je
došlo do burnih spopadov med vlado in
zemljoradniki radi vladne korupcije v
vprašanju topčiderskega posestva. Med
zemljoradnikom dr. Stajčcem in radikalcem
Risto Odavićem je prišlo do dejanskih
spopadov. Radi teh bi moral biti dr. Sta-
jčić že danes izključen za par sej, a se je
izključitev odgodila, ker vlada noče pre-
kiniti stikov z zemljoradniki.

Kršitev rapalske pogodbe.

Dobro informirana »Era Nuova« je,
kakor smo včeraj zabeležili, poročala, da
se je med Italijo in Jugoslavijo glede vpra-
šanja baroške luke sklenil 5. t. m. sporaz-
um, glasom katerega tvori baroška luka s
svojim naravnim zaledjem, takozvano delo-
tvo, neločljivo enoto z reško lukco, vsled če-
sar se uprava nad celokupnim reškim pri-
staniščem poveri italijansko-reško-jugo-
slovanskemu konsorciju, tako da se bo
kraljevina SHS mogla tega pristanišča po-
služevati prilično tako kakor se Čehoslo-
vaška poslužuje tržaške luke.

To poročilo je na hrvatske kroge se-
veda vplivalo kakor bomba. Naj je tudi
res, da baroška in reška luka v svoji se-
danji obliki spadate naravno skupaj, fakt
pa le ostane, da si je Jugoslavija pri skle-
panju rapalske pogodbe zasigurala pri-
znanje svoje suverenitete nad malo baro-
ško lukco. Pravzaprav je bila v Rapallu
edina prava prilika, da se to vprašanje
med Italijo in Jugoslavijo definitivno reši.
Kakor hitro je Italija priznala našo suve-
reniteto nad Barošem in delto, smo si morali
zasigurati to lukco tako, da bi jo mogli ob-

vladati od vseh strani, tako da bi bila
sčasom čisto neodvisna od reške luke. Na-
to bi bili mogli začeti s pristaniškimi deli
in zgraditi zvezo z zaledjem, tako da bi
imeli majhno, a popolnoma svoje prista-
nišče.

Naši delegati v Rapallu so pa to prili-
ko pustili popolnoma v nemar in se zado-
voljili z nejasnim zagotovilom, kar je Ita-
lija sedaj izrabila, da nas prisili do teme-
ljite revizije ugovora v tem pogledu.

Vladni listi skušajo na vse načine celo
stvar zatemniti. Nekateri dvomijo, da bi
bil med Jugoslavijo in Italijo sploh podpisan
tak dogovor. Toda težko je verjetno,
da bi se bila »Era Nuova« to izmislila, ker
tudi ostali italijanski listi to vest prinašajo
kot avtentično. Sicer pa tudi vladni komu-
nike o seji ministrskega sveta v Rimu pravi,
da je grof Sforza svojim kolegom poro-
čal o sporazumu, ki se je sklenil med Bel-
gradom in Rimom glede Baroša. Vprašanje
je le, za kakšno dobo se je sporazum skle-
nil in dočim eni trdijo, da za celih 99 let,
pravijo drugi, da samo za 9 let. Tudi nas
»Riječ« tolaži s tem, da bo Jugoslavija vr-

šila policijsko in žandarmerijsko službo ob
baroški lukci, ne pove pa, da se luka sama
odteguje izvrševanju naših suverenih prav,
ker je jako nesrečno zvezana z našim teri-
torijem, kar pove en pogled na karto. Če
ne bomo imeli svoje pomorske policije
v lukci sami, to je v njenih vodah, nam bo
suvereniteta na delti malo pomagala.

To pa še ni najvažnejše. Najvažnejše
je to, da je glasom rapalske pogodbe Re-
ka neodvisna država, da torej Italija nima
niti v reški niti v baroški lukci absolutno
nobenega opravka. S tem, da je gospod Pa-
šić privolil v to, da se nad reško in baro-
ško lukco ustanovi upravno nadzorstvo, ki
je bodo izvrševale Reka, Jugoslavija in
Italija, je očitno prekršil, oziroma dopustil,
da se prekrši rapalska pogodba v eni
svojih najbolj bistvenih točk. Luški kom-
pleks Reka-Baroš se glasom pogodbe na-
haja izključno pod suvereniteto Reke in
Jugoslavije in zato je upravičen samo
eventualni aranžma med nami in Reko,
ne pa med nami in Italijo. Italijo briga sa-
mo razmejitve med svojim in našim teri-
torijem, zadeva baroške luke pa je razme-
jitev med nami in neodvisno reško drža-
vo. Namesto da g. Pašić zahteva, da se ima
italijanska vojska odstraniti tako iz Suša-
ka kakor iz Reke, da ima Italija lojalno iz-
polniti pogodbo, kar se tiče popolne ne-
odvisnosti reškega mesta, pa je privolil
zdaj celo v to, da se ekonomsko-politični
vpliv Italije ne razteza samo nad reško,
marveč celo nad baroško lukco.

Ako pomislimo, da se je g. Trumbić v
Rapallu kakor lev boril za to, da se naše
občutne izgube na jugozapadni meji kom-
penzirajo vsaj s tem, da dobimo Baroš, ne
najdemo dovolj besedi, da ožigosamo korak
sedanje demokratsko-radikalne vlade, ki
si je zdaj pustila vzeti iz rok to najdrago-
cenejšo kompenzacijo. Četudi »Agramer
Tagblatt« aranžma glede Baroša označuje
kot kratek provizorij, to pa se ne da nika-
kor opravičiti, da se je Italiji priznalo me-
sto v pristaniški komisiji, zakaj to prizna-
nje pač ni kratkotrajno, ampak je princi-
pielnega značaja, kajti Italija si enkrat pri-
dobljene pravice ne bo pustila več kratiti.
Kaj nam pomaga naša policija na delti, ko
pa bo Italija lahko z vso svojo močjo šči-
tila svoje resnične in dozdevne interese v
celotnem pristanišču in nas skupaj z za-
stopnikom Reke kontrolirala?

Značilno je, da ta nova koncesija g.
Pašića Italiji sovpada s podpisom pogod-
be z Rumunijo. G. Pašić si je zagarantiral
Banat, zato pa je žrtvoval v principu tako
gospodarsko neodvisnost Reke kakor Ba-
roša. Na tem žalostnem dejstvu izgovori
vladnega časopisja nič ne izpremenijo.

Koroški Nemci in pri- klopitev.

Koroški, predvsem celovski nemški
svet — izvzemši vsenemce — je v silnem
strahu zaradi glasovanj v drugih deželah
za priključitev k Nemčiji. O tem se nam
poroča iz Celovca:

Če bi vi vedeli, kako so merodajni
krogi na Koroškem nervozni zaradi teh
glasovanj! Dr. Wutte je tožil nasproti
nekemu profesorju, da ne more razumeti,
kako jih tirajo velenemci v nesrečo. Take
nevarnosti da za Korotan še nikdar ni
bilo, pa da kljub temu nečje nehati.

O glasovanju na Štajerskem piše
»Kärntner Tagblatt«: Povsem neumevno
nam je, da Štajerci, ki vendar tudi izpo-
stavljajo svoje lastno telo, nam Korošcem
siloma iztrgavajo krvavo pridobljeno svo-
bodo.

»Kärntner Tagblatt« priobčuje v 114.
števil. članek, ki obravnava priključitveno
vprašanje k Nemčiji in naveda govore s
tozadavnega zborovanja v Celovcu. Zani-
mivo je za nas stališče kršč. socialcev v
primeri s stališčem velenemcev glede na
to vprašanje. Za priključitev so oboji.
Razlika med obema je le v taktiki. Dočim
rinejo slednji z glavo skozi zid, hočejo
kršč. socialci sistematično pripravljati
pot k združitvi, ki je tudi po njihovem
prepričanju neizogibna. V tem oziru je
zlasti zanimiv govor voditelja kršč. social-
ne stranke na Koroškem, g. Paulitscha, v

kojem je poudarjal med drugim zlasti sledeče: Reči smem, glede bistva priklopitvenega vprašanja ne obstoji nikak bistven razloček. Kakor bo za nas dan 10. oktobra 1920, dan ljudskega glasovanja na Koroškem, nam vedno v spominu, tako bomo vedno obhajali kot slavnostni dan oni dan, ko bo za nas Nemce obstala le ena država. — Najvažnejše vprašanje torej je: Kdaj se izvrši priklopitev? Nikdo ne bo hotel trditi, da jo bo mogoče praktično izvršiti danes ali jutri ali v prihodnjih dneh. Mednarodni položaj govori danes proti nam in mi nimamo moči, da bi se prebili proti sovražnim silam. Staviti si moramo torej vprašanje le tako: Kako naj pripravljamo priklopitev, da bo najbolje? — Kdo bo pomagal, če bodo dele Koroške zasedle srbske čete? Ali nas more Nemčija sedaj ščititi? Priprave za združitev se morajo izvršiti tako, da bo spojitve v resnici izvršena že pred dnevom političnega združenja. To pa se zgodi z vezmi na industrijskem, obrtnem, trgovskopolitičnem in gospodarskem polju; v prometu, šoli, vzgoji in pouku. »Skalnato-trdnega prepričanja smo vsi, da je ni moči na svetu, ki bi mogla trajno preprečiti priklopitev, in pride dan, ko se bo razprostril en sam šotor nad celokupnim nemškim narodom.« — Pa tudi ta govor velenemcem ni bil povšeči. Dr. Dörrlinger je vehementno nastopil proti onim, ki imajo pomisleke, rekoč: Če hočemo smoter, moramo hoteti tudi sredstva. Kdor pa ima tisočero ako in če, je ali bojazljivec ali pa hinavec. F. K.—n.

Stud. phil. Iv. Černič, Beograd.

K nameravani reformi srednjih šol.

V prosvetnem ministrstvu mislijo, da bo v »Politiki« z dne 4. t. m. objavljeni načrt sprejet kot eden izmed prvih, potem ko se reši ustavno vprašanje. Ni dvoma, da bo vsaka reforma srednje šole segla globoko v naše kulturno življenje. Je-li pa ta reforma, kakor nam jo je pripravil Glavni prosvetni svet, najprimernejša, o tem naj mi bo dovoljeno, da podam nekoliko svojih misli.

Gotovo je, da moramo pozdraviti dejstvo, da se uvede obvezen pouk higijene ter da se posveča telovadbi večja pažnja. Da se zabrani koedukacija, kjer le mogoče, je tudi čisto v Försterjevem smislu. Tudi bo, mislim, odredba o višini števila dijakov v enem razredu, odprava šolnine itd. šoli samo v prid.

Novo pa je za nas v tem reformnem načrtu, da začena pouk latinščine šele v petem razredu, a grščina se pravzaprav ukinja. Ako bo tudi to v prospeh šole, dvomim. Tudi to pot se vprašanje, okoli katerega se »reforma« naše srednje šole suče, to je vprašanje klasičnih jezikov, rešuje na način, katerega ne moremo sprejeti.

Z ozirom na Srbijo ostane pouk latinščine približno pri starem, docim imamo neznamen napredek pri grščini, ki se tam dosedaj sploh ni poučevala; z ozirom na naše kraje pa imamo pri latinščini nazadovanje za polovico, a grščina skoro odpade.

O tem, je-li pouk klasičnih jezikov v naših srednjih šolah sploh še potreben, je pri nas že razpravljal g. prof. dr. Pipenbacher v »Slov. Narodu« leta 1919. in gg. prof. dr. Debevec in Dolenc v »Času« istega leta.

Zato hočem samo še enkrat konstatirati, da večina staršev pouk latinščine tolerira, a je pouku grščine brez tehtnih

razlogov — naravnost sovražna. In to kljub temu, da je ravno grščina podlaga vsaki resni znanosti! Na univerzi neobhodno rabi grščino poleg klasika vsak lingvist, slavist, zgodovinar, še celo medicincem je priporočljiva. Brez znanja grščine se vseučiliščnik ne more poglobiti v prej navedene panoge tako, kakor bi bilo želeli. Merodajne kroge si usojam opozoriti še na sledeče: V Srbiji se dosedaj grščina ne poučuje. Zato ni na filozofski fakulteti v Belgradu na klasičnem oddelku niti enega Srbijanca, a v historičnem seminarju, kjer čitajo Prokopija, ravnatoko niti enega!

Naši srednji šoli se očita, da ne zna absolvent gimnazije niti latinščine, čeprav se je učil osem let. In kako je odpravil ta nedostatek Glavni prosvetni svet? Srb jo je reducirail na polovico!

Težko bomo tudi dobili profesorje angleščine, a nerodno bo, ker se bo n. pr. na klasični gimnaziji približno polovica dijakov učila francoščine že v prvem letu, a latinščine šele v petem. Če vzamemo, da je latinščina podlaga francoščini, bi predlagali ravno obratno.

Zato bi brez izprememb te reforme nikakor ne mogel sprejeti, kljub temu, da ima nekaj prav modernih določil. Zlasti se moram najodločneje upreti polovičarstvu glede klasičnih jezikov, posebno zapostavljanju grščine, ter želim, da bi storili isto tudi drugi, zlasti naši poslanci v konstituenti, in to brez razlike strankarske pripadnosti.

Češko-slovaška.

Dr. BENEŠ V LONDONU.

Praga, 10. junija. (Izv.) Čehoslovaški zunanji minister dr. Beneš je bil sprejet od angleškega ministra za trgovino. Razgovorja sta se o trgovski pogodbi, predvsem pa o vprašanju sekvestrov, ki dela češki vladi velike težkoče. Sklenila sta, da bodo pogodbo še enkrat pregledali strokovnjaki, na kar bo podpisana.

SARAJEVSKI ZDRAVNIKI V PRAGI.

Praga, 10. junija. (Izv.) Danes je prispevala v Prago pod vodstvom dr. Krulja deputacija iz Sarajeva, ki si bo ogledala sanitetne in ambulančne naprave v Čehoslovaški. Deputacijo je sprejel češki minister za narodno zdravje.

NEDELJSKI POČITEK.

Praga, 10. junija. (Izv.) Vlada bo v najkrajšem času izdala naredbo, s katero se upelje popolen nedeljski počitek.

KRIZA V SLOVAŠKI INDUSTRIJI.

Praga, 10. junija. (Izv.) V slovaški industriji je nastopila velika kriza, vsled česar je bilo številno delavstvo odpuščeno iz službe. Vlada je vsled tega poslala svojega zastopnika v St. Miklosz, da potom posredovanja med industrijalci in delavci najde pota, da se ublaži kriza in se brezposelnost zmanjša.

PREHRANJEVALNE TEŽAVE.

Praga, 10. junija. (Izv.) Petčlanski parlamentarni odbor za prehrano se je vsled nastalih težkoč in diferenc razšel in je njegove funkcije prevzel politični petčlanski parlamentarni odbor »petka«.

Kriza v Avstriji.

Dunaj, 10. junija. (Presbiero.) — Doslej se še ni dosegel sporazum med osrednjim odborom in disidenti krščanskih socialcev v Salzburgu. Poizkus krščanskih

socialcev, rešiti krizo s sporazumnim sodelovanjem vseh parlamentarnih skupin, je do danes ostal brez uspeha. Socialni demokrati odklanjajo vsako delovanje pri reševanju krize ter se drže popolnoma nevtralnega. Parlamentarna skupina Velenemcev je izjavila, da nima mandata, zahtevati od predstavnikov svojih pokrajinskih klubov kakih obveznosti. Znani delegati Velenemcev iz pokrajin pa večinoma niso prišli na konferenco na Dunaj. Iz pasivnega postopanja štajerskih Velenemcev se more sklepati, da niso pripravljeni izpremeniti svoj sklep o izvedbi ljudskega glasovanja na štajerskem dne 3. julija. »Reichspost« naglašja, da zahteva vprašanje kredita Avstriji najhitrejšo rešitev krize.

NOV PREDSEDNIK KRŠČ. SOCIALNE STRANKE V AVSTRIJI.

Dunaj, 10. junija. (Izv.) Pri volitvah za predsednika krščansko socialne stranke je bil izvoljen z večino glasov poslanec dr. Seippel, docim je vodja desnega krila dr. Kunschack ostal v manjšini.

LJUDSKO GLASOVANJE NA ŠTAJERSKEM SE VRŠI.

Gradec, 10. junija. (Izv.) Vlada je odredila vse potrebno za glasovanje glede pripojitve k Nemčiji in določila, da se vrši glasovanje dne 3. julija od 8. zjutraj do 6. ure zvečer.

Gradec, 10. junija. »Grazer Zeitung« bo dne 11. t. m. proglasila sklepe deželnege zbora od 8. aprila in 31. maja 1921 glede priključitvenega glasovanja na štajerskem dne 3. julija t. l.

Politične novice.

+ Izvolitev ljubljanskega župana bo potrjena. Deželna vlada za Slovenijo je sporočila starosti občinskih svetnikov ljubljanskih g. Jegliču, da je že predložila osrednji vladi g. župana Peska v potrditev.

+ Odmev ljubljanskih volitev. O porazu policajdemokracije v Ljubljani piše »Hrvat«: »To su rezultati politike jedne skrahirane stranke. Najjača kula, što su je uopće imali, i ta je pala. To je najteži udarac, što ga je demokracija u ovo posledjeje vrijeme doživjela.«

+ Neprijetne vesti so za »Jutro« naša belgrajska poročila o večnih sporih, demisijah in nesporazumih v vladi in vladnih strankah. »Jutro« jih zamlčuje ali njih oostrost zmanjšuje in kadar se težkim naprom vlade posreči, zlimati zopet nastale razpoke, kriči »Jutro«, kako bujno fantazijo da ima »Slovenčev« poročevalec v Belgradu. Včeraj si je »Jutro« izmislilo celo, da »se delajo depeše o krizah pri »Slovenec« doma.« Vsak pač sodi po lastni praksi. Ko je bila 6. t. m. telefonska zveza z Belgradom vsled nevihte prekinjena, je imelo »Jutro« seveda »izvirne« depeše iz Belgrada. Gotovo jih je prejelo po brezžičnem telefonu. Kdor zna, pač zna!

+ Trianonska pogodba in senžermenski sporazum, ki se je sklenila dne 10. septembra 1919 med velikimi državami na eni ter Češko-Slovaško, Jugoslavijo in Rumunijo na drugi strani, sta bila 7. t. m. v francoski zbornici po daljši debati sprejeta s 478 proti 74 glasovom. Ko je poslanec Margaine omenil, da je povratek Karla na Ogrsko aranžiral princ Sikst Parmski, ki da se je o tem dogovarjal s francoskimi krogi v Strasburgu, je ministrski predsednik Briand odgovoril, da francoska vlada nima ničesar opraviti z željami nekaterih francoskih rojalistov.

Poslane Goncourt je dejal, da poizkus, vzpostaviti vlado Habsburgovcev na Ogrskem pomeni nevarnost za nasledstveno državo in da Francija nikakor ne more dopustiti, da se kršita trianonska in senžermenska pogodba. Tudi Briand je naglašal, da je donavska federacija zdaj nemogoča.

Pevski zbori! Pevci!

Pevska zveza priredi dne 31. julija t. l. za Slovenijo v Kamniku veliko zborovanje, združeno s pevskimi nastopi posameznih zborov. Ker je to prva prireditev te vrste, ko pokažejo zbori svoje moči in s tem smisel za eno najlepših umetnosti — petja, vabimo tem potom vse včlanjene zore, da se priklase za ta nastop, ki bo hkrati tudi prva vez za medsebojno spoznavanje, prijateljstvo in skupno delovanje. Poleg posameznih zborov bodo nastopili tudi vsi zbori skupno in sicer pri maši in pri koncertu. Pri maši bomo peli:

St. Premerl: Mašina II. — Dr. F. Kimovec: Kraljica Slovenec, — P. H. Sattner: Komu srce naj dam. — Foerster: Tantum ergo V.; pri koncertu pa:

1. P. Hugolin Sattner: Pobratimija (moški zbor, glej 3. in 4. štev. »Pevca«), 2. St. Premerl: Zdravica (mešani zbor), 3. J. Fleišman: Triglav (Pesarica družbe sv. Mohorja I. zv. str. 41, štev. 15), 4. Dr. F. Kimovec: Dekliška (Prekmurska narodna, »Pevca« 1. in 2. štev.)

Posamezen zbor pa more nastopiti največ z dvema pesmima, kateri sam določi. — Vse priprave so v teku in je odbor že poskrbel za koncertni prostor v Kamniku in za znižanje vožnje po železnici. Note bodo v kratkem tiskane in se bodo takoj začele odposiljati pripravljenim zborom. Vsak zbor, ki se misli te slavnosti udeležiti, naj nemudoma javi svoje sodelovanje odboru Pevske zveze, natančno število udeležencev, da pošljemo note, navodila in izkaznice. Poleg pevcev se lahko udeležijo te prireditve tudi prijatelji in znanci, ki bodo imeli po železnici iste ugodnosti kot pevci. Vsak zbor naj v svojem področju prevzame nabiranje udeležencev in njih število naznani Pevski zvezi najkasneje do 1. julija, da moremo pravočasno poskrbeti za pošiljatev izkaznic, hkrati naj pa tudi sporoči, s katerimi pesmimi misli nastopiti, da lahko pravočasno objavimo v časopisju in letakih. Ves spored objavimo v teku prihodnjega tedna v časopisju in po okrožnicah, katere bomo razposiljali te dni. Poleg pevskega dela se bo vršil v Kamniku dopolnitev tudi redni občni zbor in predavanje, katerega se imajo udeležiti zastopniki vseh včlanjenih zborov. Ker bo dnevni red zlasti zanimiv glede našega strokovnega glasila, upamo, da bodo vsi včlanjeni zbori poslali na občni zbor svoje zastopnike. Za občni zbor pošljemo še posebna vabila in izkaznice za delegate. Več na vabilih.

Goriške novice.

Nesreča se je zgodila preteklo soboto zvečer na trgu del Cristo v Gorici. Neki Vuga, Slovenec, pristojen v Grgar, je kazal svojemu prijatelju revolver, ki si ga je nabavil, da ne bi imel strahu pred fašisti, ki vedno ogrožajo mirne družbe. Njegov prijatelj je, videč to, tudi potegnil svoj revolver iz žepa in dejal: »Vidiš ga, Nocoj nas ne bodo!« Pri tej priči pa se je revolver izprožil in krogla je zadela Vugo v prsi, mu prodrla srce, da je padel na tla. Prijatelj ga je dvignil in nesel v gostilno, medtem ko je ta klical: »Ustrelil si me, ustrelil si me!« Ko so peljali Vugo v bolnišnico, je po poti umrl. Prijatelj je izginil in ker nihče ni vedel natančno, kdo je bil to, je zabrisal sled za seboj. Radi tega se tudi čuje, da se ne ve, kdo je Vugo ustrelil. Aretirali so par komunistov in par republikancev, a fašista nobenega, dasiravno so oni neposredni vzrok te nesreče.

La festa dello Statuto. Tako imenujejo Italijani ta praznik, ki se je vršil kot vsako leto na preteklo nedeljo precej slovesno, seveda s plesom, a niti napol tako slovesno ne kot po navadi. Fašisti so s plakati vabili na ta praznik. Goričani (meščani, tudi Italijani v prvi vrsti) pa so izjavili, da se praznika in podobnih stvari ne udeležujejo, dokler se ne iztrebijo fašisti iz mesta. Fa-

LISTEK.

Starograjski:

Interview.

Gospod poverjenik. — Gospodična Mucika. — Gospod hofrat. — Sluga Martin. — Amerikanec.

Gospod poverjenik, dika naroda tudi po svoji zunanosti, pride v svoj urad židane volje, ker so časopisi pravkar prinesli vest, da ga njegova stranka kandidira za ministra. Takoj se pojavi v stranskih vratih tipkarica, gospodična Mucika, ki služi za olepšavanje urada gospoda poverjenika.

Mucika (z očarljivokoketnim nasmeškom in kniksom, ki se ga je naučila od Helle Moje): Klanjam se, gospod minister!

Poverjenik (poigravaje se z njenimi kodrčki): Nismo še na stolčku, draga Mucika. Ali upajmo. Nekaj mesečkov izpremembe tam dol v Belgradu bi se tudi Tebi prileglo, kaj, Mucičica?

Mucika povzdigne k svojemu oboževanemu šefu pogled po vzorcu Aste Nielsen, in le škoda, da se za nasprotnimi vratni oglasi diskretno pokašljevanje, ki najavlja starega gospoda hofrata, in nam odtegne nadaljnje uživanje imenitne igre gospodične Mucike.

Gospod hofrat, živ c. kr. spomenik, kakor jih še lepo število diči svobodno Jugoslavijo, nastopi s tako slovesno servil-

nostjo, da se gledavec kar črnomočno dela pred očmi: »Gospod poverjenik! Pokorno javljam, da je dospela oficijozna vest, glasom katere imenovanje gospoda poverjenika ministrom neposredno naprej stoji. Iz tega veselega povoda dovolim si pokorno moje najprevdanejše (tu pade g. hofrat malone na trebuh) čestitke k izrazu prinesiti. Visoko to poklanjanje gospoda poverjenika samo je en dokaz, da se na najvišjem mestu zna ceniti Vaše zasluge.«

Poverjenik (ga smeje potreplja po rami): Zasluge, ste hoteli reči, gospod hofrat. Naš jezik Vam pač še dela vedno malo preglavice, kaj? Pa saj sem Vam dovolil, da se pred menoj lahko poslužujete svojega jezika. Wir Jugoslawen sind eine tolerante Nation. (Z ministrsko poz.) No, lepa Vam hvala, gospod hofrat, na izraženih čuvstvih, in bodite prepričani, da mi bo, tudi ako odidem s tega mesta, Vaša kakor vseh gospodov uradnikov tukaj, mojih vrlih sotrudnikov, dobrobit tudi nadalje na srečo.

Gospod hofrat se ves blažen izklanja iz sohe.

Poverjenik pozvoni slugi: Ali želi kak stranka z menoj govoriti, Martin?

Sluga Martin (dobrovoljček): En gospod čaka zunaj, Amerikanec. Prav iz Kalifornije je prišel. Bil je že včeraj tukaj, pa —

Poverjenik: Aj, Amerikanec! Jugoslovan?

Martin: To ne vem. Slovenec bo, ker govori po naše. (Veselo pomežikuje.) In

prav en žlahten gospod so videti... Kar cel dolar so mi stisnili v roko, kakor da je groš.

Poverjenik: Saj že tudi diši iz Tebe ta dolar, Martin. — Hajd, pusti gospoda noter in glej, da ne bo kdo motil.

Amerikanec vstopi. Človek svetskega kova, po čigar zunanosti se ne dá presoditi, kdo je in kaj. Zamahne z roko kakor v pozdrav, potem se interesirano zagleda v gospoda poverjenika.

Poverjenik (žovijalno): Amerikanski rojak? Dobrodošli! Izvolite sesti... in s čim Vam morem postreči?

Sedeta. Amerikanec izvleče dvojce debelih cigar in molče ponudi eno.

Poverjenik: Hvala. Pušim samo cigarete.

Amerikanec si prižge, in ko je izpuhnil nekoliko oblakov dima, začne: Poslala me je naša kolonija, da si ogledam osvobodeno slovensko domovino in prinesem njeno pravo podobo, ki si je naš človek tam zunaj iz časopisov ne more ustvariti... In tako bi rad slišal tudi iz Vaših ust odgovor na nekaj vprašanj.

Poverjenik: Prosim!

Amerikanec: Prvo vprašanje: Kdo Vas je postavil na to mesto?

Tu bi naiven gledalec pričakoval, da bo gospod poverjenik čudnega svata, ki ga, ne da se je sploh predstavil, tako nespodobno nahruli, kratkomalo vrgel ven; ali gospod poverjenik je jugoslovanski demokrat, torej človek, ki se mahoma znajde v vsaki situaciji in nikoli ne pride v za-

drego. Zato odgovori s nalahnim, vljudnim poklonom:

»Amerika.«

Kar za hip celo Amerikanca frapira, kakor kažejo njegova odprta usta.

Poverjenik: Čisto naravno. Kajti, ako bi Amerika ne bila posegla v evropsko vojno, bi danes ne bilo Jugoslavije in bi jaz ne sedel na tem stolu. To je, ako gremo stvari prav na dno. V ostalem pa, ako hočete zvedeti o moji osebi resnico, morate iti vprašat v nasprotni tabor. (Se udobno iztegne v foteljo.)

Amerikanec (zadovoljno kimajoč): All right! Vi ste mi všeč, mister. Vidim, Vi ste smart gentleman. Vi mi boste odkrito odgovorili tudi na drugo vprašanje: Kako opravičujete Vašo, t. j. Vaše stranke politiko, ki stoji v očitnem nasprotju tako z voljo kakor z interesi slovenskega naroda in dosledno temu z interesi jugoslovanske države? Tu je samo dvojce mogoče —

Poverjenik (ga prekine): Da, samo dvojce je mogoče. Ali tega ne vidimo, potemtsem slepci, ali pa vse to vidimo in kljub temu tako delamo, potem smo sleparji.

Amerikanec spet od začudenja raztegne čeljusti, ker on je namreč hotel vse nekaj drugega povedati.

Poverjenik (s tankim usmevom državnika, ki se čuti na višku situacije): Ali jaz Vam hočem dokazati, da nismo ne eno ne drugo, ampak da smo mi demokratje dalekovidni in pošteni ljudje. Povejte mi,

Isti so bili goriškim meščanom že poprej neprijetni, še bolj neprijetni pa so po volitvah, ker vedo, da je skozi in skozi odvisnost njih življenje od tipičnega: »Mamka, pejte ga noter!« Brez Slovencev bi morali naši trgovci izginiti.

Tuji poročevalci oz. časnikarji so se mudili v Gorici. Seveda so videli samo italijansko plat mesta. Bil je poleg tudi poročevalec »Matina«. Radovedni smo, če so kaj vprašali, odkod izhaja tako veliko število slovenskih mandatov in na kakšen način so jih Slovenci pričarali. Ti veliki listi nam itak niso bili nikoli prijazni.

V Podmelcu v baški dolini so v noči med 2. in 3. junijem okradli tatovi tabernakelj in odnesli monštranco ter en kelih, hostije so raztresli v lopi, eno veliko hostijo so odnesli. Pač nič čudnega pri nas, če se sme ob belem dnevu in pod okriljem postave ropati in požigati. Takí ponočnjak-tatovi so tedaj celo pravcati — poštenjaki.

Cerkljani, ki so bili aretirani radi izobešene zastave, še danes niso izpušeni iz zapora. Na oni dan je bilo na trgu v Cerknem kar 24 strojníc in 12 po stranskih krajih. Tedaj prava fronta. »Tenente«, ki ne more biti ravno brihten, je bil brzojavil na vse strani, da je v Cerknem upor, ker zastava ni hotela iti sama z droga, oni je pa niso znali sneti. Res, smešno!

Pozor podružnični odri!

Preteklo poletje je obiskala nekatere podeželske odre skupina igralcev iz Ljubljane, ki se je izdajala za »Ljudski odre« v Ljubljani. Ker je ta skupina zapustila po večini krajev nečedne spomine (nekvalficirano igranje, neporavnani računi in drugo) si šteje odbor »Ljudskega odra« v Ljubljani v dolžnost, sporočiti vsem podeželskim odrom oz. izobraževalnim društvom sledeče:

1. Odbor »Ljudskega odra« v Ljubljani nima s navedeno skupino prav ničesar skupnega in ni za njih gostovanje niti vedel. Gostovanja pod firmo »Ljudskega odra«, ki jih je imela navedena skupina, je smatrati kot zlorabljanje dobrega imena »Ljudskega odra« v Ljubljani.

2. Vse podeželske odre ozir. izobraževalna društva pozivamo, da nam nemudoma sporoče, s čim in kdaj je navedena skupina gostovala, kakšno škodo je napravila odru, društvu ali komu drugemu v dotičnem kraju. Ako so znana imena navedene skupine, naj nam jih istokot sporoče.

3. Člane navedene skupine pozivamo, da se takoj javijo predsedstvu »Ljudskega odra« v Ljubljani in popravijo »Ljudskemu odru« v Ljubljani kot drugim odrom storjeno krivico. V nasprotnem slučaju se bo »Ljudski odre« v Ljubljani poslužil sodne poti.

Ker čujemo, da se namerava i letos sklopiti neka podobna skupina, opozarjamo na to vse podeželske odre in jih prosimo, da nam sporoče vsak posamezen slučaj nemudoma.

5. V prihodnjih tednih želi »Ljudski odre« v Ljubljani gostovati na nekaterih podeželskih odrih. Vsa društva ozir. odre opozarjamo, da se odzajo glede gostovanja le z onimi našimi pooblaščenici, kojih pooblastila nosijo podpis predsednika in tajnika »Ljudskega odra« v Ljubljani. Enako so vsi dopisi »Ljudskega odra« izvršeni na papir s firmo društva in opremljeni z žigom.

V interesu podeželskih odrov ozir. izobraž. društev kot dobrega imena »Ljudskega odra«, ki ga hočejo gotovi ljudje na tak način zlorabiti, je, da vsa društva (odri, čimprej udovoljijo našemu pozivu.

Za odbor »Ljudskega odra« v Ljubljani:
Narte Velikonja l. r., t. č. predsednik; — Ivo Persuh, l. r., t. č. tajnik.

Dnevne novice.

— Poslancem Jugoslovanskega kluba. Jugoslovanski klub poziva vse svoje člane, da pridejo brezpogojno na klubovo sejo prihodnji ponedeljek.

— Vrhnika. Prevzvišeni gospod škof dr. Anton Bonaventura Jeglič bo v nedeljo 12. t. m. ob štirih popoldne na Vrhnikih blagoslovil pet novih bronastih zvonov za župno cerkev in za podružnico na Stari Vrhnikih.

štovani gospodine, kje boste našli le enega pravega, zavednega Slovence, ki bi si na svoji zemlji pustil jemati katero svojih dednih pravic ali si kratiti svobodo, ki si jo je priboril s tolikimi žrtvami?

Amerikanec (živahno priključujoč): All right! Prehodil sem celo slovensko domovino in povsod slišal samo en glas: V svoji hiši hotelo biti svoji gospodarji.

Poverjenik: Vidite. Ali drugo je: ne pustiti si vzeti — drugo: prostovoljno dati. Mi pa smo ravno tisti, ki prostovoljno žrtvujemo del svojih pravic (z diskretnim patosom) na oltarju jugoslovanske ideje, ker mi smo njeni pravi nositelji. Amerikanec ne reče na to nič, samo hlastne z roko ob sebi, kakor da mu je padlo nekaj na tla.

Poverjenik: Vi ste omenili tudi državne interese. To je ravno tisto, kar si mi v prvi vrsti držimo pred očmi. Vsa naša politika se orientira po državnih interesih. Zlasti pa moramo upoštevati zunanji položaj in gledati, da pridobimo naši mladji državi kredit pri velesilah. Baš v tem pogledu so naši politični nasprotniki najbolj kratkovidni. Na primer: Znano vam bo, da je bil zadnjič en naš minister v Londonu in se bil uveril, kako nas tam diskreditira avtonomistična gonja med Slovenci in Hrvati.

Amerikanec: Goddam, jaz berem angleške časopise in vem samo, da je Angležem deveča briga, kako si mi uredimo svojo državo.

Poverjenik: Kaj časopis! Naš minister je zvedel to od oficijlnih krogov,

— Zupnijo sv. Miklavža nad Laškimi je dobil č. g. Jakob Cebašek, kaplan pri sv. Martinu pri Šaleku. Slovensna instalacija se bo vršila dne 30. t. m.

Slovenski frančiškani na Kitajskem. Te dni smo prejeli s Kitajskega iz Hankow lepo fotografijo, ki nam predstavlja tri slovenske frančiškane-misionarje na Kitajskem. To so p. Veselko Kovač, p. Peter Baptista Turk in p. Engelhard Avbelj. Isti čas je prišla tudi dopisnica, na kateri je pripomnjeno, da so se vsi trije misionarji, ki delujejo v velikih razdaljah, sešli dne 22. aprila in se marsikaj veselega pogovorili. Sporočajo tudi, da zavzemajo važna mesta. P. Engelhard je ravnatelj velikega semenišča in superior v Wachangu, p. Baptista pa upravlja župnijo, poučuje na treh ljudskih šolah, v malem semenišču pa podučuje še latinščino in aritmetiko. Prav veseli nas, da smo po dolgem času zopet prejeli glas iz daljne Kitajske o naših rojakih misionarjih, oni bodo pa tudi veseli, ako se bomo mi njih spomnili s kakimi prostovoljnimi prispevki za sv. misijone.

— Bled. Opozarja se, da je v občini Bled strogo prepovedano avtomobilom hitro voziti. Voziti imajo le v hitrosti navadnega konja. Cesta ob jezeru, pod gradom, pa je sploh prepovedana za vožnjo z avtomobili. To v vednost vsem posestnikom avtomobilov s pripombo, da se bo na te odredbe najstrožje pazilo.

— Poverjenik za kmetijstvo Franc Demšar sprejema stranke vsako sredo in petek od 9. do 13. ure v uradu poverjenišva za kmetijstvo v Marjanišču.

— Velika nevihta je divjala v ponedeljek popoldne skoro po celi Kranjski. Povsod je napravila mnogo škode. Na Vrhnikih je udarila strela v oreh poleg hiše in je tudi hišo poškodovala. Na Stari Vrhnikih je zažgala skedenj, ki je zgorel. K sreči je bilo v skedenju le malo pridelkov.

— Veleromantična Planica pri Ratečah na Gorenjskem, na katero smo že čestokrat opozarjali, dobiva vedno več obiskovalcev. Odkar se je otvorilo novo postajališče Planica pri vhodu v dolino, množi se še bolj število izletnikov. Vsakega Jugoslovana mora zanimati ta krasna planinska postojanka. Ob njenem skrajnem koncu, kamor je od postajališča po dobri poti le eno uro hoda, izvira ob vznožju Julijskih Alp Sava Dolinka, ki se v mogočnem padcu drvi čez skalovje. Kdor se peje z jutranjim vlakom iz Ljubljane, opravi vso pot prav lahko v enem dnevu. Samo to prosimo turiste, da naj hodojo po poti in ne po travnikih. Te dni je bilo tukaj kakih 300 šolskih otrok z J. Ni treba omenjati, kakšno škodo naredi taka četa, ako tlači travo in žito.

— Prostov. gasilno društvo na Ježici priredi v nedeljo, 12. t. m. ob 3. uri popoldne veselico na vrtu tov. Iv. Dermastja, vulgo »pri Florjancu«, s sledečim dnevnim redom: Srečolov, šaljiva pošta, petje, komični prizori itd. Čisti dobiček je namenjen za nabavo in popravo gasilskega orodja, zatorej prihitite vsi v kar najobilnejšem številu na prijazno Ježico! (K)

— Slatina Radinci. Ker se otvori s 15. t. m. promet na Ljutomerski progi, se opozarja občinstvo na Radinske mineralne vrelce, ki so prebogati na ogljikovi kislini in najjačji vseh poznanih nato-litov vrelcev ter nadkrljujejo celo francoski Vichy in Bilin. Radinci imajo edino naravne ogljikovokisle kopeli v Jugoslaviji. Izvestja daje Tourist-Office, Ljubljana.

Spominjajte se „Slovenske Straže“!

Amerikanec (suho): Stavim, ako bi se bil peljal v London avtonomističen minister, pa bi bil prinesel domov poročilo, da nam Angleži zamerijo centralizem.

Poverjenik (se tlesne po kolenih): Bogme, dober dovtip! Haha... Prav amerikiški!

Amerikanec se tudi nekako zareži in hlastne z roko predse.

Poverjenik (ko se je nasmejal): Ali pritrđili mi boste, da se moramo vsekakor na svet zunaj ozirati in da moramo biti previdni.

Amerikanec: Previdni. All right. Enkrat — to je bilo še ob času pariške konference — je rekel eden Vaših navdušenih gospodov, naj bomo mi Jugoslovani ponosni, da sedimo v družbi kulturnih narodov, Francozov, Angležev, Amerikanecv in — Japoncev. Naš list tam je to ponatisnil, well — in drugi dan udere yankees v uredništvo in pretepejo urednika, češ da je razžalil amerikiški narod, vzporejajoč ga z Japi.

Poverjenik: Smola! (Diplomatsko.) No, morda bo Vašim jankijem v malo zadostenje to, kar sem jaz preje o Ameriki rekel.

Amerikanec (z nepremičnim obrazom): Prosim, mister, odgovorite mi na tretje vprašanje: Zakaj tako... damned slabo vladate? Silna nezadovoljnost je v deželi. Zakaj ne spremenite režima?

Poverjenik: Ej, dragi gospodine, povejte mi, kdo na svetu je je danes zadovoljen? Le pogledite v druge države, povsod same homatiije in polomije. Mi v na-

Štajerske novice.

Š Volitev župana v Mariboru se vrši v ponedeljek, 13. junija ob 6. uri zvečer in ne v soboto, kakor je napačno poročalo več listov.

Š Poskušeno iztihatapljenje dolarjev. Iz Maribora nam poročajo: »Tabor« je te dni priobčil vest da so na tukajšnji carinarnici zasačili žensko, ki je imela pod obleko skritih 10.000 dolarjev. Tozadevne poizvedbe so rodile nezaželeni rezultat za tri znane osebe iz Ljubljane. Predvsem se je ugotovilo, da se v tem času ni zgodil opisani slučaj, ki se je prigodil že 7. maja na tukajšnji carinarni in ki je bil takrat v listih le na kratko omenjen. Dne 7. maja se je pripeljala iz Ljubljane elegantno občeena mlada dama, katero je carinski uradnik vsled raznih sumljiv. okoliščin dal posebno natanko preiskati. In res je našla uradnica, ki jo je preiskovala, ne 10.000, ampak 5000 dolarjev. Zasačena se je legitimirala na ime Mikusch, zasebnica iz Ljubljane. Na vprašanje, odkod ima dolarje, je odgovorila, da ji jih je izročil neki neznanec iz Ljubljane. Dolarje so ji odvzeli in morala bi v preiskovalni zapor okrožnega sodišča. V tem hipu se je pa naenkrat znašel v bližini tudi ravnatelj Jadranske banke g. Praprotnik, ki je po ravnatelju tukajšnje podružnice Jadranske banke založil 10.000 dinarjev kavcije, češ, samo da ne pride v javnost. Štirinajst dni pozneje se pripelje v Maribor sestra Mikuscheve loč. gospa Bamberg. Ker se je domnevalo, da je v zadevi tihatapljenja dolarjev v zvezi tudi ravnatelj dunajske Verkehsbank-e in se je Bambergova z njim na peronu razgovarjala, so oba natančno preiskali. Našli so pa pri Bambergovi le 3000 dinarjev. Zadeva Mikusch pride še-le sedaj v razpravo pred dohodarstveno sodišče.

Š Dvakrat poizkušen samomor. Iz Maribora poročajo: 20 letna šivilja Marija Ecker iz Malgajevje ulice si je v četrtek popoldne poizkusila prerezati vrat in trebuh. To se ji ni posrečilo. Zvečer je šla na državni most in je skočila v Dravo. Pa tudi Drava je ni ihtela. Rešil jo je železniški kurjač Germ ki je tam blizu s čolnom ribaril. Prepeljali so jo v bolnišnico.

Š Nesreča. Karel Reichman, urar iz Pluja, je prišel v četrtek tako nesrečno pod vlak, da mu je kolo odrezalo prste na obeh nogah. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico.

Š Čuden strel. S popoldanskim koroškim vlakom se je v četrtek pripeljal v Maribor Martin Grobelnik z obvezanim vratom ter šel peš v bolnišnico. Prejšnji dan je bil v Mariboru pred sodiščem kot priča. Ko je prišel domov, je neki finančni paznik z revolverjem ustrelil nanj, tako da mu je šla krogla pod goltancem in je prišla na plečih ven. Podrobnosti še niso znane.

Ljubljanske novice.

Ij Krščansko žensko društvo vabi vse svoje članice k svojemu rednemu občnemu zboru, ki se vrši v četrtek dne 16. junija ob 8. uri zvečer v srebrni dvorani hotela »Union«. Obenem bo tudi veleznimivo predavanje. Pridite polnoštevilno!

Ij Prosveta za stolno župnijo in šolski okraj vabi na sestanek, ki se vrši v ponedeljek 13. t. m. ob pol 8. uri zvečer v Jugoslovanski tiskarni III. nadstropje. Vabljeni so vsi somišljeniki in somišljenice. Govori dr. Arnejc o pomenu Prosvete. Prosi se obilne in točne udeležbe.

šem položaju smemo biti zadovoljni, da nas sploh ni že vrag odnesel. V ostalem pa vedite, da velja kot prva modrost vladanja: doslednost.

Amerikanec (ki je spet hlastnil z roko): Doslednost. All right! Na poti v Evropo sem se ustavil v Šangaju. Tam sem naletel na starega penzioniranega mandarina. Pri kozareku riževga žganja mi je moziček pravil interesantne stvari. Pravil je: Poslal me je moj cesar v deželo, kjer je bilo ljudstvo zelo nezadovoljno in zahtevalo reforme. Otročiči moji, sem si mislil, z reformami vam prav lahko postrežem. Hhikhi! Prejšnji mandarin jih je dal tepsti po stari kitajski šegi: po trebuhu — jaz sem uvedel evropski način: po zadnji strani. Hhikhi! Ni jim bilo všeč in šli so me tožiti v Peking. Nato sem jih dal tepsti po srednji in po zadnji plati — khikhi! — in zdaj so bili zadovoljni. Da ne pride še hujše... Khikhi!

Gospod poverjenik se trese od smeha. Kako bi se ne! Presneti Amerikanec, kako imenitno je postal ta mandarinov »Khikhi«. Škoda, da tega Mucika ni videla.

Kratka pavza, da se pozornica zopet primerno zresni.

Poverjenik (ker Amerikanec molči): Ali želite še kaj vprašati, gospodine?

Amerikanec: Thank you, mister. Zadržuje mi. (Vstane, hlastaje z rokami na desno in levo.)

Poverjenik: Dovolite, gospodine, še meni majhno... morda indiskretno vprašanje: Že parkrat sem to opazil — kaj

Ij Organizacija javnih nameščencev SLS ima danes zvečer ob 8. uri običajen sestanek.

Ij Smrtna nesreča v topniškem arzenalu. Včeraj ob pol enajstih dopoldne se je pripetila velika nesreča v topniškem arzenalu za drž. železnico v Spod. Šiški. Mehanik, 20letni Valentin Kompore, sin žel. čuvaja, je z drugimi na dvorišču popravljaj motor vlačilca tovornih avtomobilov. Kompore je hotel zagnati motor. Zavrtel je navijak, toda ta je udaril nazaj s tako silo Komporeta v prsa, da je nezavesten padel na tla. Sunek navijaka je bil tako močan, da je Kompore vsled notranjih poškodb čez pol ure umrl.

Ij Zanemarjenje občinske poti. Prejeli smo: Občinska pot, ki vodi iz Stolbe na Grad in je utisnjena med Drelsetovo in Razbergerjevo posestvo, obstoji nedvomno že dolgo let, a se v zadnjem času ne oskrbuje več. Že napol strohnjene stopnice bodo v najkrajšem času razpadle ter se jih potem sploh ne bo moglo posluževati. Ker se te občinske poti, zlasti v poletnem času, veliko meščanov poslužuje, se mestna uprava naproša, predmetno pot rešiti popolnega razpada in jo popraviti.

Ij Klub »Sočac« priredi v nedeljo, dne 19. t. m. izlet v Kranj. Odhod iz Ljubljane ob 13. uri 40 minut, iz Kranja ob 22. uri 30 minut. Člani in prijatelji kluba se pozivajo, da prijavijo svojo udeležbo do torka, 14. t. m. pri blagajni kavarne Zvezda ali pa v restavraciji Triglav. Člani društva, ki se nimajo legitimaciji, naj to napišejo v prijavno polo, na kar se jim bodo legitimacije razdelile v vlaku.

Ij Razpečevanje falzifikatov. V Jadranski banki so ustavili 6. junija opoldne Frančiško Likar s Koprivnika, ker je nameravala zamenjati 6 falzifikatov po 100 italijanskih lir. Pri preiskavi na policijskem ravnateljstvu so dobili pri njej 25.600 kron in hranilno knjižico v vrednosti 2430 in v mali denarnici 265 kron. Likarjeva se je izgovarjala, da je menjala lire na prošnjo neke Idrilčanke v Ljubljani. Povedala je tudi, da ji je zmanjkal znesek 5200 kron; 5200 kron je najbrže kje pozabila ali jih pa izgubila. Likarjevo je policija izročila sodišču.

Ij Kalenje nočnega miru. Stanovalci na Rimski cesti nam tožijo, da je ta cesta postala eldorado vseh nočnih razgrajev. Ni je noči, da bi mogli mirno spati. Za danes ne bomo imenovali oseb, ker upamo, da bo zalegel ta opomin in da bo tudi policija posvetila temu malo več pozornosti.

Ij Zvita ptica je Tončka D. iz Sp. Kašlja. V Ljubljano je prišla po legitimacijo in je prodajala peresa, toda nekemu detektivu so se Tončkine kupčije zdele sumljive in je odvedel Tončko v zapor. Ko so jo izpustili, je na Figovčevem dvorišču ukradla novo koso, oslo in zavitek žebeljev. A lastnica voza je tatvino hitro zapazila in je Tončko dohitela pri cirkusu, kjer jo je varnostni stražnik Kočančič aretiral.

Ij Pet šip pobili so otroci, ki so metali kamenje, g. Ivanu Kregarju na Zrinskega cesti št. 5. En kamen je zadel na verandi kuharico Marijo Gerke. Ij Z nogometu šla se dva učena ljudske šole sprla. Eden je sunil drugega s planinsko palico tako močno, da so ga morali v bolnici operirati.

Ij Izgubil je reven dijak na poti od trnovske cerkve do Mesnega doma listnico z raznimi zanj važnimi papirji ter približno 350 K denarja. Pošteni najditelj se naproša, da blagovoli prinesiti najdeno v uredništvo »Slovenca«.

Katoliški vestnik.

c Seja predstojništva ljubljanskih kongregacij v ponedeljek 13. junija ob pol osmih zvečer v Jugoslovanski tiskarni. Pridite!

c S Sv. Gore pri Gorici. Po več letih se je na Sv. Gori minulo nedeljo obhajal spomin kronanja Matere božje Svetogorske in to s posebnim veseljem. V soboto je predstojnik Sv. Gore p. Kapištran Ferlinc svojemu sobratu fr. Kamliču naročil, naj na mestu, kjer je prej stal veliki oltar, postavi mizo, da se bo tam v nedeljo vršilo sv. opravilo. Sobrat pripravlja prostor, razkopava kamenje, pa opazi obširno ploščo. To pove predstojniku in ta poln veselja skliče iz bližnje okolice osem

delate tako-le z rokami, kakor bi nekaj lovili?

Amerikanec: Tikl... Nekakšna bolezen, ki me napada, kadar se pogovarjam z demokratiškim politikom in na nobeno vprašanje ne dobim pravega odgovora. Pa imam — vidite — občutek, kakor da lovim jeguljo... zgrabim jo — hup! — pa se mi izmuzne... Nemogoče, jo vjeti!

Poverjenik: Zoper to Vam poznam dobro sredstvo. Idite v nasprotni tabor in tam boste imeli občutek, kakor da lovite rake... Hahal Gotovo boste ozdraveli.

Amerikanec: Hvala za svet, mister, in za prijazni interview. Bilo je splendid. Vračam se čez morje z lahkim srcem. Država ta, ki je Vaša stranka v dveh letih ni bila v stanu razbiti, kako trdna, nerazrušljiva zgradba je to! Ne bojim se zanjo. Zivela Jugoslavija! (Met vratmi.) God by, mister!

Gospod poverjenik ostane sam, s takozvanimi mešanimi občutki. Ne vé, kako bi se znašel sam seboj. Zagrohota se, potem se pa vaceeno priduši... Ali, stoji! Kaj je že rekel Amerikanec nazadnje? Ha, idejal — Gospod poverjenik stopi k telefonu in pokliče uredništvo svojega lista. Halol... Napravite takoj izvirno poročilo iz Washingtona v tem zmislu, da amerikiški merodajni krogi s posebnim zadovoljstvom zasledujejo napredujočo konsolidacijo naše države, ki je v prvi vrsti zasluga jugoslovanske demokratske stranke... (Diktura dalje v tem smislu.)

mož-delavcev, ki so ves dan odkopavali in iskali — veliki oltar. In res ob 1. uri v nedeljo jutraj je stal veliki oltar do menze očičen, očičene stopnice in tlak naokoli. Torej veliki oltar, o katerem se je mislilo, da je razdejan, je stal na prazljubljivi procesiji s svojimi župljani na Sv. veda smo ga še primerno okrasili in pripravili, da so se v nedeljo na njem vršila sv. opravila. Najprej je ob 8. uri imel sv. opravilo preč. g. dekan iz Kanala, ki je po sedmih letih zopet priromal v obljubljivi procesiji s svojimi župljani na Sv. Goro. Ob 10. uri je imel govor in slovesno sv. mašo z asistenco preč. p. frančiškanski provincijal, ki se je dan prej vrnil iz Asisa iz gen. kapitlja. Pri sv. maši so pele koral pevke iz Kanala izredno dobro. Po sv. maši je p. provincijal po naročilu sv. Očeta podelil vernikom papežev blagoslov. Ljudstvo, katerega se je bilo nabralo na razvalinah do tri tisoč, je bilo opravičeno do solz ginjeno, ko so se po dolgih letih žalosti zopet zbrali okrog milostnega oltarja. Odkriti, le malo pokvarjeni oltar nas je vtrdil v upanju, da pod grobljem počiva še marsikaj ohranjenega, oltarji, tlak, grobnica kardinala Misije itd.

Socialni vestnik.

K vprašanju brezposelnosti. V angleški zbornici je neki poslanec ob priliki debate glede rudarskega štrajka vprašal vlado, kako si ona razlaga dejstvo, da je v Franciji veliko manj brezposelnih delavcev nego v Angliji in Ameriki, dasi je depresija na gospodarskem polju splošen svetovni pojav. Zastopnik ministra za delo je nato odgovoril, da vzdržuje Francija veliko aktivno armado, katera nabavlja mnogo potrebin; nadalje se v opustošenih krajih vrše gromadna restavracijska dela. Končno šteje Francija mnogo bogatih kmetijskih posestnikov. Vsled tega je razumljivo, da obrt še vedno zaposluje veliko delavstva.

Orlovski vestnik.

Orlovska slavnost v Ljubljani 12. t. m. bo, kakor soditi po velikem številu prijavljenih gostov, najlepša letošnja orlovska prireditev. Prijatelji orlovstva ne zamudite lepe prilike, udeležite se slavnosti v obilnem številu, zlasti v narodnih nošah. Udeležence bodo ob dohodu vsakega vlaka sprejemali bratje Orli na kolodvoru.

Javna telovadba orlovskega odseka Sv. Peter v Ljubljani se o priliki njegove desetletnice vrši ob 3. uri popoldne na Medijatovem dvorišču, Dunajska cesta 17. — Bratje telovadci, prigrisite se za nastop isti dan že dopoldne na telovadišču. Bog živi!

Vrhniški Orel je napravil minulo nedeljo svojo drugo javno produkcijo, ki je sijajno uspela. Sloves tega odseka in pa krasno vreme je privabilo obilo gostov na Vrhniški. Slavje je bilo tem veličastnejše, ker je prihitelo k prireditvi tudi akad. društvo »Zarja«, ki je ravno ta dan obhajalo svojo 20. letnico. Popoldanska javna telovadba, kjer so nastopile gojenke, naraščaj, Orlice in člani, se je razvila v krasen ljudski tabor. Odsekov predsednik je pozdravil goste z vseh strani, govorili so predsednik O. Z., predsednik SDZ, zastopniki »Zarje«, »Kai. Dačke Lige« in »Domagojca«. Javni nastop je nudil lep užitek, predvsem pa je bila orodna telovadba prvovrstna. Vrhniški Orel je pokazal vnovič, da je vztrajen in da hiti vedno kvišku. Na tako vzorno vrsto telovadcev je pač lahko ponosna Vrhniška in mi vsi.

Dijaški vestnik.

d Danica. V ponedeljek, dne 13. t. m. točno ob 8. uri zvečer se vrši v akademskem domu (Miklošičeva cesta) redni mesečni občni zbor Danice s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; 2. nagovor tov. predsednika; 3. poročila odbornikov; 4. Sprejem novih članov; 5. Služajnosti. — Pozivam vse tovariše, da se polnoštevilno udeležijo občnega zbora in sicer vsi s trakovi! — Papež, predsednik.

Prosveta.

pr Dr. Izidorja Cankarja »S poti« v češkem prevodu. Dr. Bohuš Vybiral je prevedel na češko dr. Izidorja Cankarja znamenito delo »S poti«. Prevod je založila »Eva« v Olomucu.

pr Predavanje o Vuku Stefanoviću Karadžiću na tehniški srednji šoli. V sredo 8. t. m. je tehniška srednja šola priredila kratko proslavo v čast Vuka St. Karadžića, preporoditelja in ustvaritelja srbske abecede, pravopisa in književnosti. Slavnost je otvoril ravnatelj namestnik prof. ing. Foerster s kratkim nagovorom na vse dijake in dijakinje, nakar je prof. dr. Val. Rožič predaval o Vuku St. Karadžiću kot prvem modernem srbskem borcu za prosveto in kulturo. Podal je v kratkih besedah Vukov življenjepis, njegova pisateljska dela ter pokazal, kako je Slovenec, učen slavi Kopitar kot cenzor za slovenske knjige na Dunaju leta 1814. slučajno »Srpinski Novine« zasledil neolaganega, a tembolj nadarjenega Srba Vuka Karadžića, s katerim sta potem 40 let složno skupaj delovala na srbskem književnem polju. Kopitar je Srbom ustvaril Vuka in Vuk je Srbom pridelal moderno abecedo, pravopis in književni jezik. Kopitar in Vuk sta s srbskimi narodnimi pesmimi pred 100 leti proslavila srbski narod po čeli Evrope. — Ob tej slavnostni priliki so dijaki in dijakinje darovali po en dinar za Vukov spomenik. — Predavanja so se udeležili vsi profesorji in profesorice in vladni svetnik dr. Šubič.

pr »Kritika«, književno-umetniška revija. Izšla je majska številka in prinaša: A. Grado: Napoleon. — J. M. Petrovič: Park kraj Hudsona. — A. Ujevič: Iz prošlosti. — A. Kovač: Muzika. — M. Križevič: Domobran Jambrek. — G. Tartaglia: Po snegu. — V. Nator: Sjene na žalu. — M. Nehajev: Zrinjski-Frankopan. — Feuilleton.

pr »Naša domovina«. Pod tem naslovom namerava v obliki albumov izdati podjetno založništvo J. Čaklovič slike naših krajev s kratkim opisom v hrvaškem in francoskem jeziku. Dosedaj sta izšla dva zvezka: »Plitvička jezera« in »Hrvaško primorje«. Slike so izdelane v najfinšem bakrotiskov, tekst pa je tiskan na finem papirju. Sploh je cela oprema prvovrstna, kot je že davno nismo več vajeni. Cena knjigi »Plitvička jezera« je

50 K, »Hrvaško primorje« stane pa 60 K. Kot prihodnja zvezka izide Zagreb in Belgrad, potem pa ostali kraji in upamo, da Slovenija, posebno pa naša Gorenjska ne izostane. Knjige se naroča pri: J. Čaklovič, Zagreb, Gunduličeva ulica 1.

Turistika in sport.

Prvenstvene nogometne tekme 12. t. m. — (Službena objava L. N. P.) Ilirija: Svoboda na igrišču Ilirije ob 18. uri, sodnik g. Vrančič. — Primorje: Hermes na igrišču Sparte ob 18. uri, sodnik g. Kramaršič. — Primorje rez. Hermes rez. na igrišču Sparte ob 9. uri, sodnik g. Hus. — Razen tega se vrše prijateljske tekme: Ilirija: Mariborski Atletiki na igrišču Ilirije ob pol 17. uri, sodnik g. Jerala in Sparta: Jadran na igrišču Sparte ob 16. uri, sodnik g. Hus. (k)

Ilirija: Atletiki, Maribor. Mariborski Atletiki so izmed prvorazrednih klubov v Mariboru. Znano je, da so bili vedno hud rival za prvenstvo Maribora. Pričetek tekme ob pol 17. uri. (k)

Ilirija: Svoboda. Prvenstvena tekma med Ilirijo in Svobodo je sedaj, ko je izstopil iz konkurence S. K. Slovan, edina prvorazredna prvenstvena tekma v Ljubljani. Zmagovalec ima igrati s prvaki Maribora in Celja za prvenstvo Slovenije. — Svoboda bo gotovo napela vse sile, da doseže kar najpovoljnejši rezultat. Zmaga Ilirije se zdi sicer toliko kot sigurna, ker pa odda njeno I. moštvo nekaj igralcev za tekmo z Atletiki iz Maribora, bo igra precej obojestranska. Tekma se prične ob 18. uri.

Prvenstvena nogometna tekma Hermes-Primorje se vrši v nedeljo dne 12. junija ob 18. uri na prostoru Sparta-Primorje. Istotam ob 16. uri prijateljska tekma Jadran-Sparta. (k)

Najnovejša poročila.

VLADNI LIM ZA NEZADOVOLJEŽE.

Belgrad, 10. jun. (Izv.) Danes je imel Muslimanski klub svojo sejo. Ker pa je bila večina klubovih članov odsotna, se je klubova seja odgodila na torek. Na tej seji je imel klub odločati, ali se zadovolji s ponujenim sporazumom o agrarni reformi v Bosni.

Belgrad, 10. jun. (Izv.) Danes je vlada izplačala muslimanom prvi avans kot odškodnino za izvedbo agrarne reforme v Bosni v znesku 60 milijonov dinarjev.

STANOVANJSKA NAREDBA.

Belgrad, 10. jun. (Izv.) Ministrski svet je sprejel posebno stanovanjsko uredbo, ki velja za vse kraje razen Srbije in Črne gore.

SAMOSTOJNI CENTRALISTI.

Belgrad, 10. junija. Klub poslancev SKS je predložil ustavnemu odseku dva predloga, s katerimi zahteva: 1. da se v naj Srbije sestavi nastopne oblasti: mariborska, ljubljanska, zagrebska, sušaška, osiješka, splitska, dubrovnisko-mostarska, banjaluška, sarajevska, novosadska in banatska. Na čelu vsake oblasti naj bi stal veliki župan, ki ga postavlja kralj; 2. dokler se ne izvrši razdelitev na oblasti, veljajo okrožja v Srbiji in Črni gori kot oblasti in vrše njihove funkcije.

PREPOVEDAN RADIČEV ORGAN.

Zagreb, 10. jun. (Izv.) Kakor se je izvedelo, izide te dni vladna odredba, ki prepoveduje izdavanje Radičevega glasila »Dom« in frankovske »Hrvaške Misli«.

KOMUNISTIČNO ROMANJE V MOSKVO.

Belgrad, 10. jun. (Izv.) V političnih krogih se mnogo razpravlja o potovanju jugoslovanskih komunističnih zastopnikov v Moskvo. Nihče ne ve, kako so odšli preko meje. Policiji ni prav nič znane. Belgrajsko šovinistično časopisje označuje kmete, ki so šli v Moskvo, kot Hrvate, ki so odšli v Moskvo s praškega velesemnja. Dejansko so pa to Srbi, ki so se podali na Rusko od doma in ne iz Prage.

IZTIRANI RUSKI BOLJŠEVIKI.

Belgrad, 10. jun. (Izv.) Belgrajska policija je iztirala 16 ruskih boljševikov, ki so bili nekaj mesecev internirani v mostarski trdnjavi, radi komunistične propagande preko meje v Rumunijo.

UREDITEV VALUTE V SREDNJI EVROPI.

Praga, 10. junija. (Izv.) »Narodni Listy« poročajo iz Londona, da se je finančni odsek zveze narodov bavil z vprašanjem ureditve valute v srednjeevropskih državah. Sklenilo se je, da se izdela strokovno poročilo in sta profesor Caberta in bivši češki finančni minister English dobila poziv, da izdelata tozadeven načrt.

VOJAŠKA KONVENCIJA MED ČEHO-SLOVAŠKO IN RUMUNJO.

Praga, 9. junija. Po sporazumu rumunske in češkoslovaške vlade se je sklenilo objaviti nastopno besedilo konvencije za obrambno zvezo, sklenjeno med češkoslovaško republiko in rumunsko kraljevino. V trdnem sklepu, vzdržati s težkimi žrtvami pridobljeni in po dogovoru zveze narodov nameravani mir, kakor tudi stanje, ustvarjeno s trianonsko pogodbo dne 4. junija 1920 med zavezničskimi in pridruženimi velesilami na eni strani in Mažarsko na drugi strani, sta se predsednik češkoslovaške republike in kralj rumunski dogovorila o sklepu obrambne konvencije. V to svrhu je predsednik Češkoslovaške republike imenoval za svojega pooblaščenega zastopnika g. Ferdinanda Veverka, izrednega poslanika in pooblaščenega mini-

stra Češkoslovaške republike v Bukarešti, Nj. Vel. kralj rumunski pa g. Take Jonesca, državnega ministra za zunanje posle, ki sta se po vzajemnem izkazu pooblastil, ki so bila spoznana za pravilna, dogovorila o teh členih: 1. člen. Ako bi Mažarska, ne da bi bila k temu izzvana, pričela napad na eno izmed zveznih strank, se zavezuje druga stranka, da pomaga napadeni stranki po odredbah, določenih v 2. členu te konvencije. 2. člen. Merodajna strokovna oblastva Češkoslovaške republike in kraljevine Rumunije bodo po medsebojnem sporazumu v vojaški pogodbi, ki se bo sklenila pozneje, določila za izvedbo pričujoče konvencije neobhodno potrebne odredbe. 3. člen. Nobena obeh zavezniških strank ne bo mogla skleniti zvezo s kakšno tretjo silo, ne da bi naznaila to drugi stranki. 4. člen. Zaradi enakega postopanja v mirovnem stremljenju se zavezujejo obe vladi, skleniti sporazum o vprašanih zunanji politike glede svojih odnošajev do Mažarske. 5. člen. Ta pogodba ostane veljavna skozi dve leti iz za dne izmenjave ratifikacijskih listin. Po poteku te dobe bo mogla vsaka zvezna stranka odpovedati pogodbo; pogodba pa ostane še šest mesecev po odpovedi veljavna. 6. člen. Ta pogodba se bo naznaila zvezi narodov. 7. člen. Pooblaščenca sta pogodbo podpisala in udarila pečat. — Dvojno izdelano v Bukarešti dne 23. aprila 1921. Podpisa: Ferdinand Vaverka m. p. Take Jonescu m. p.

VENIZELOSOVA POGAJANJA Z ANGLEŠKO VLADO.

Pariz, 10. junija. Dopisnik »Chicago Tribune« poroča o poteku sedanjih Venizelosovih pogajanj z angleško vlado. Venizelos je dve uri govoril z Lloyd Georgejem. Izjavil je, da bo kralja Konstantina narod sam, ki ga je poklical nazaj, odstavil. Predlagal je Lloyd Georgeju, da bi Anglija sodelovala z Grčijo na nastopni podlagi: 1. Da se sestavi koalicijski kabinet v Atenah, obstoječ iz Venizelistov, neodvisnih in rojalistov, 2. kralju in njegovim rodbinskim članom naj se prepove, vplivati na imenovanje častnikov ali na vojaške operacije.

NAPAD NA BAVARSKEGA POSLANCA

Monakovo, 10. junija. Snoči okrog 24. ure je bil izvršen na neodvisnega deželno-zborskega poslanca Garaisa, ki se je vračal z nekega zborovanja, kjer je govoril, revolverski atentat. Na Garaisa je neznan človek štirikrat ustrelil in ga težko ranil. Poslanca so v brezupnem stanju prinesli v bolnišnico, kjer je tekmo noči umrl.

NOVI DAVKI V NEMČIJI.

Berlin, 10. junija. Kakor doznava »Lokalanzeiger« iz parlamentarnih krogov, namerava vlada staviti nastopne nove davčne predloge: Predlog za zvišanje davka na sladkor, na žganje in na pivo, dalje predlog za zvišanje davka na tobak, cigare in cigarete ter na premog, kakor tudi na zvišanje prometnega davka.

Gospodarstvo.

BORZA.

Zagreb, 10. junija. Devize: Berlin 212.50—213, Italija 694—695, London 539 do 542, Newyork, kabel 144.50—145.50, ček 142.50—143, Pariz 1133—1136, Praga 199—200, Švica 0—2430, Dunaj 22.25 do 22.40, Budimpešta 58—59. Valute: Dolarji 141—142, avstrijske krone 22—0, carski rublji 28—32, francoski franki 1110—1130, napoleonondri 464—465, nemške marke 214 do 216, rumunski lei 222—226, italijanske lire 690—692, angleški funti 527—529, češkoslovaške krone 195—0.

Belgrad, 10. junija. Devize: Pariz 281 do 282, London 194.50—0, Praga 49.50 do 49.75, Rim-Milan 170—170.50, Solun 210 do 217, Berlin 53—53.20. Valute: 20 dinarjev v zlatu 22.10—22.25, francoski franki 279 do 280, dolarji 35.10—35.20, italijanske lire 170—171.50, bolgarski lei 40—42.50, rum. lei 52—53.25, nemške marke 53.75—54.25, napoleonondri 155.50—0.

g Kmetijski tečaj za učitelje. Poverjeništvu za kmetijstvo priredi v času od 18. julija do 27. avgusta t. l. šestdesetinski kmetijski tečaj za učitelje na kmetijski šoli na Grmu. V ta tečaj se sprejemajo prosilci iz vse Slovenije pod sledečimi pogoji: 1. da imajo najmanj 5 let ljudskošolske učiteljske prakse in usposobljenostni izpit iz ljudske šole; 2. da so s kmetije doma oziroma, da so s kmetijstvom že praktično pečali; 3. da so že po svojem dosedanjem delovanju pokazali potrebno zanimanje in dobro voljo za kmetijski pouk; 4. da so iz krajev, kjer je upati, da se najprej ustanove kmetijsko-nadaljevalni tečaji in 5. da napravijo koncem tečaja izpit o predavani učni stvari in si pridobijo s tem izpričevalo učne usposobljenosti za strokovni pouk na kmetijsko-nadaljevalnih tečajih. Prosilci naj poleg tega navedejo (brez priloge) v prošnji tudi vse druge običajne podatke glede starosti, rojstnega kraja, dovršenih študij, dosedanje službovanja, kakor tudi glede tega, ali so oženjeni ali so samci. V tečaj sprejeti učitelji dobe na zavodu prosjo oskrbo, obstoječo iz proste hrane (zajutek, kosilo in večerja brez vina) in prostega stanovanja. Med tečajem je pouk nepretrgan (brez dopustov) in se imajo tudi nedelje porabiti za poučno ekskurzije. Sprejeti udeležniki se morajo z reverzom zavezati, da se bodo točno udeleževali pouka in ravnali v vsem po odredbah ravnateljstva. Prošnje za sprejem v kmetijski tečaj je vlagati naravnost pri poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani in sicer najkasneje do 30. junija t. l. Za štajerske učitelje se bo izposloval potreben dopust.

g Kmetijski pouk po deželi bo poverjeništvu za kmetijstvo po možnosti podpiralo in ga prirejalo ob nedeljah in drugih priločnih dnevih. Kmetijske podružnice, županstva in drugi v poštev prihajajoči interesi, ki želijo dobiti za svoje prireditve kmetijske predavatelje, naj se obrnejo pravčasno na poverjeništvu za kmetijstvo in naj naznajo, kdaj in za kake prilike želijo dobiti predavatelja. V prošnji, ki naj bo primerno podprta, naj se navede tudi, ali se ima vršiti predavanje jutraj ali popoldne. Interesenti morajo preskrbeti voz od zadnje železniške postaje in skrbeti tudi za zadostno udeležbo od strani kmetovalcev. Prošnje na poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani je treba pravčasno predložiti, najbolje en mesec prej, da bo mogoče vse pravčasno ukreniti in objaviti.

g Dobava gorivnega špirta. Urad za pospeševanje obrti namerava prevzeti večjo množino denaturiranega (gorivnega) špirta, katerega bo oddajal na debelo iz skladišča izven mitnice in na drobno pri trgovcu v mestu. Interesenti obrtniki naj takoj prigrisajo svoje potrebščine na Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani najkasneje do 18. junija t. l.

g Zlata rezerva Zedinjenih držav. Od januarja t. l. dalje se je v Ameriko uvozilo 288.624.063 dolarjev. Celokupna zlata rezerva je znašala 1. junija t. l. 3.175.370.198 dolarjev. Odkar Zedinjene države obstojajo, niso imele toliko zlate rezerve.

Ljubljanska porota.

Poročnemu senatu je predsedoval včeraj g. dvorni svetnik Regally, državno pravdnik je zastopal g. državni pravdnik dr. Ogoreutz.

Poneverjeno zlato.

France Zavodil nima leve noge. Vpokojen železničar je z 208 K pokojnine. France Podgoršek mu je naročil, naj proda njegovo zlato v Trstu. Dal mu je v ta namen 741.5 g zlata, vrednega kron 22.245. Z zlatom se je odpeljal v Trst, ko se je pa vrnil, je pa Podgoršku pripovedoval, da mu je bilo zlato zaplenjeno. Pri razpravi je Zavodil zelo veliko in tako hitro govoril, da sta mu dvorni svetnik Regally in državni pravdnik dr. Ogoreutz svetovala, naj govori bolj počasi. Ko mu je dr. Ogoreutz rekel, da je veriznik, je Zavodil rekel: »Protestiram! Veriznik nisem, mešetar sem! Vsak mešetar je pa lump!«

Osoben je bil na 8 mesecev težke ječe. Popoldne se je pa razpravljalo o sledečem slučaju:

Poneverba v litijem konsumnem društvu.

Karel Polanek, trgovski sodnik v Litiji, rojen dne 30. junija 1890 v Lubni, okraj Rakovnik na Češkem, pristojen v Holešov, se je pred 7 leti poročil. Ves čas vojne je služil kot vojak. Po preobratu je vstopil v službo kot trgovski sodnik v konsumno društvo za Slovenijo v Sp. Šiški. Meseca februarja 1920 je bil premeščen kot poslovođa v podružnico v Litiji. Dejstvo, da mu je bil obrat velikega trgovskega podjetja prepuščen, ga je vodilo v pogubo. Prišel je poneverjati blago in vplačati izkupiček. Polanek in njegova žena sta prišla kot reveža v Litijo. Ker sta živela zelo potratno, sta kmalu vzbudila pozornost ljudi. Polanek je imel mesečne plače 2340 kron. Toda močno je poplaval, se vozil okoli, si nabavil veliko pohištva, kupil prašice in se je v taki meri založil v živili iz konsumu, da jih sploh ni mogel porabiti. Gospodaril je v konsumu tako, kakor da je vse blago njegova lastnina. Kadar je potreboval kakšno blago za dom, ga je tebi nič menil nič vzel, ne da bi ga plačal. Če je pa imel plačila za lastne izdatke, si je vzel iz blagajne denar, katerega ni vrnil. Obracun, ki so ga napravili za dobo od 1. februarja do 29. junija 1920 s Polanekom, je izkazoval 90.627.40 K primanjkljaja. Centralno vodstvo Polaneka takrat še ni ovidilo, ker je hotelo še natanko ugotoviti posamezne postavke primanjkljaja. Ugotovitve je trajalo do novembra 1920. Obtoženec je nemoteno gospodaril v konsumu naprej in nastal je ob drugem obračunu in inventuri dne 6. novembra 1920 za dobo od 29. junija naprej nov primanjkljaj v višini 85.112 K 22 vin. Obtoženec je trdil, da so v konsumu tudi drugi tam zaposleni uslužbenci kradi in da je obračun v toliko zgrešen, ker so ga neopravičeno obremenili s postavkami, kakor npr. diferenciali v brutto in netto teži, kalu in embalaži in ker so mu vračunali blago, ki se je porabilo v obratne svrhe in blago, katero se mu je v veliki meri skvarilo in ga je moral zato prodati za slepo ceno. Na podlagi zadnje inventure 12. novembra l. 1920 so Polaneka ovidili policiji, ki je precej odredila njegovo aretacijo, izvedla hišno preiskavo in zaplenila veliko blaga v njegovem stanovanju in pri krojaču Lovšu. Rekel je, da je rezerviral več blaga za svoje ljubljanske kolege Berlesa, Batističev, Zlebnikovo in Kovačev, kar pa ti zanikava. Več blaga je izročil Polanek v shrambo gostilničarju Ivanu Stravu v Litiji, rekoč, da hoče to robo odtegniti zacarinenju. Kasneje je to blago ponudil Stravu v nakup, kar je pa ta odklonil. Odkrito je priznal, da je poneveril mesečno povprečno po 800 K, češ, da ni mogel sebe, ženo in dveh otrok z svojo plačo preživljati. Z blagom je plačeval štiri mizarje, ki so mu delali hišno opravilo. Iz blagajne je vzel 2000 K in jih brez vsakega jamstva posodil podčastniku Hubertu. Mleko posestniku Cerarju je plačal z blagom, izvoščiku Planinšku, s katerim se je za zabavo vozil, je dal dve vreči moke. Z blagom je tudi plačal gostilničarju Stravu za dobavljeno mu slivovko, vino, pivo in jedila. Dne 18. oktobra je zaslišal Franc Kosič Polaneka in njegovo ženo, ko sta zgodaj jutraj v trgovini od ravnarov dospela barhenta odrezala kos za domačo rabo proč. Proti Antoniji Polankovi in proti v istem konsumu zaposlenim uslužbencem Francu Kosiču, Antonu in Ani Petek se kazensko postopanje nadaljuje in se bo proti njim vložila posebna obtožnica pri deželnem sodišču v Ljubljani.

Polanek ni tajil, le olepšaval je svoja dejanja. Točnega obračuna za primanjkljaj ni mogel dati. Pogodbe, je rekel Polanek, ni sklenil s centralno nobeno in da so vsi poslovođje tako delali kakor on.

Zaslišavanje obtoženca je trajalo nad štiri ure. Nato je bila razprava prekinjena za poldrugo uro. Ob pol 10. zvečer se je pričelo zaslišavanje priči, ki je trajalo nad 3. ure. Razprava bo trajala do ranih jutranjih ur.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m. n. m. viš.

Cas opazovanja	Barometar v mm	Termometar v C	Patromet. dif. v C	Nabo, vetrovi	Padašina v mm
9./6. 21 h	727.8	19	1.8	obl.	—
10./6. 7 h	729	16	1.5	obl.	0.6
10./6. 14 h	728.9	16.7	1.7	dež	—

KLAVIRJI NA OBRONE

harmoniji, violine in vse glasbene potrebnosti. S'raue na debelo in drobno.

Kilanz Breznik,
bivši učitelj Glasbene Matice,
Kongresni trg št. 15, Ljubljana.

Razpisuje se služba **organista in cerkvenika** v St. Juriju pod Kumom. Dohodki: 90 mernikov pšenice in rži: 8-10 mern. ovsa in nekaj bere v fižolu, pristojbina pri pogrebih, črnih p. mašni etc. Nastopi se služba lahko s 15. julijem t. l. Zupni urad v St. Juriju pod Kumom.

Sprejme se **čevljarški pomočnik**. Nastop se pri Lovro Zupančič-u Ljubljana, Zaloška cesta št. 9.

Učenec poštenih staršev, močan, zdrav s primerno šolsko izobrazbo, ne pod 15 let star, se sprejme takoj, pri tvrdki Ignac Andrašič, Kranj. Predstaviti se je osebno do 15. t. m., na pismene ponudbe se ne odgovarja.

Išče se za takoj v spedijski stroki dobro izveščen, zanesljiv **URADNIK**

ki je vešč knjigovodstva ter manipulacije v carinskih poslih. Stanovanje in popolna oskrba v hiši. Ponudbe z zahtevno plačo ter s prepisi spricval na upravo "Slovenca" pod šifro »Spedicija 2053«.

Krojaškega pomočnika

prvovrstno moč, sprejme takoj Janko Kvas Miklošičeva 5. (akademski dom)

Sprejme se za takojšnji nastop priletna pametna in **ženska**, žino 3 oseb kuhala in sploh vse gospodinjstvo vodila in se razumela tudi na vrtna dela. Ta dela lahko katera starejša oseba opravi. Naslov pove iz prijaznosti uprava Slovenca pod št. 2014.

15 letna delica **šivanja**, bodisi v mestu se želi **učiti**, ali na deželi in da bi imela stanovanje in hrano. Prij. po nudi na: Jožefo Bevič Sp. Hrušica št. 29, pri Ljubljani.

Spretna **pletnika** se takoj sprejme. Harring, Ljubljana Črevljarska ul. 4.

Napredaj je oseb z vso opremo. Poizve se blizna trina ulica 62.

Lokal ali že vpeljana trgovina mešanega blaga izven Ljubljane se kupi ali vzame v najem. Ponudbe na D. K. informacijska pisarna J. Sever Dunajska cesta.

Pension Grinovec v najlepši legi na Gorenjskem se priporoča cenj. gostom in turistom. Nizke cene, najboljša oskrba. Po naročilu čaka voz na kolodvoru v Kranju. — Naslov: Upravništvo graščine Predvor, pošta Tupalje.

Najstarejša slovenska plesarska in ličarska delavnica **IVAN BRIGELJ**, Dunajska cesta 16, se priporoča. — izvršitev točna, cene zmerne.

Spretni kolar

spособen tudi za boljše dela, se sprejme v "Mestni pristavi", Cesta na Kodeljevo 8.

Različna dragocena nakitja

(deset komadov) se prodajo za 150.000 dinarov, toda le skupno. Pojasnila daje Posojilnica v Radovljici.

Semenj porcelanaste in emailirane posode

Resljeva cesta št. 4 se vrši do 28. t. m.

S spoštovanjem

Kus.

Marija Fajdiga

dne 9. t. m. ob 3. uri zjutraj mirno v Gospodu zaspala.
Vipava, dne 9. junija 1921.

Jakob Fajdiga.

Družini Čukova in Ivan Mesesnelova.

Na drobno!

Vrvi za seno, mreže za seno ter opasavnice, štrange, oglavij, štrike za perilo, vrvice za okna, gugalne mreže (Hängematten) i. t. d. nudi najnižje iz prave dolge konoplje

Prva kranjska vrvarna IVAN N. ADAMIČ

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 31.

Lastni izdelki.

Telefon 441.

Ženična ponudba

32 let stari inteligent s premoženjem do pol milj., udeležen pri velepodjetju na deželi s kapitalom in kot poslovodja, se želi seznaniti radi pomanjkanja znanstva v svrhu ženitve s simpatično gospodično ali vdovo 20-30 let staro, najraje tako, ki bi imela kako podjetje, obrt ali trgovino. Ponudbe le s sliko na »Miri dom« poste restante Ljubljana 1. Tajnost zajamčena.

KLAVIR

dobro ohranjen se prod. — Poizve se na Sv. Petra cesti 91. prvo nadst.

Sprejemem prodajalko

za svojo manufakturno trgovino.
Anton Ogrin, Novomesto.

Kakor vsako leto, tako tudi letos

kupujem črne jagode

za kuhanje žganja po primerni ceni. Marjana Vodnik, Zapuže 14 nad Ljubljano.

Stanovanje

z 1 sobo, kuhinjo se zamenja z istotakim ali večjim tudi s samo večjo prazno sobo. Kje, pove uprava "Slovenca" pod št. 2036.

Radi preuredbe obrata se prod. več skore novih

transmisijskih delov

kakor: osl, tečajev, jermenov i. t. d. ter en rabljen vrtilni stroj za pogon na silo. BOGDAN OBLAK, tovarna Loga. sc.

Prostovoljna javna dražba

Več stoječih lesenih barak raznih velikosti, različnega mehkega in trdega rezanega lesa, starih oken in vrat, železa ter drugih predmetov se vrši v sredo 15. junija t. l. ob 9. uri dopoldne na parni žagi V. Scagnetti, Ljubljana, Cesta na gorenjsko železnico 16, za drž. kolodvorom.

Učenec

iz poštene hiše, z dobro šolsko izobrazbo, se sprejme takoj v trgovini V. Gregi v Brezicah ob Savi.

Kot vajenec

ključavnič, ali kovaške obrti želi vstopiti 16 letni, zdrav, krepak fant. — Ponudbe sprejema Peter Valentincič Podbrdo 3. ob Bači, Venezia Giulia.

Enonadstropna hiša z vrtom

v kateri se nahaja trgovina in pripravna za obrt na prometnem kraju v Konjicah se prod. Več se izve pri občinskem tajniku v Konjicah.

Klobuke in slamnike

vseh vrst, od preprostih do najfinjših nudi vedno tovarna klobukov in slamniov **Franc Cerar v Stobu** pošta in železniška postaja Domžale pri Ljubljani. V popravila prevzema tudi vsa tozadevna dela ter preoblikuje po najnovejši modi. d Ljubljani prevzema vsa naročila in moventiziranje tvrdka Kovačević i Tršan v Prešernovi ulici št. 5, kjer se sprejema v sredo in soboto.

Spreten korespondent ali korespondentinja

za srbohrvaščino se sprejme. Prosilci z znanjem več jezikov imajo prednost. — aloga Va poštni predal 88, Ljubljana.

UPRAVITELJ

za večja veleposestva kot **samostojni vodja**

se takoj sprejme. Potrebna je višja izobrazba. Ponudbe sprejema upravništvo "Slovenca" pod »Upravitelj 1956.«

Več rabljenih

dvokoles, šivalnih strojev in otroških vozičkov

v dobrem stanu se ceno prod. Ljubljana, Karlovska cesta 4. Ogleda se lahko vsak dan od 12.-2. ure popoldan.

LEPA VILA

V Ebonu št. 19, pošta Kočevska Reka v Jugoslaviji se prod. takoj enonadstropna vila, pripravna za gostino in obrt, ima 5 sob 2 kuhinji nekaj pohištva s kompl. posteljami, hlev, sadni vrt z dobrim sadjem, senjak, 2 senožeti, 2 njivi, 1 gozdič, dobro kapnico. Vprašati pri lastniku I. Grabner-ju, Celovec, Bahnhofstrasse 47 ali pri okr. gozdarju Ed. Breiz v Ebonu, pošta Kočevska-Reka pri katerem naj se kupci predogledom ogleda. — Posredovalci izključeni.

Čevlji

na debelo in drobno, vse vrste moški, ženski in otroški, kakor tudi najfinjši vseh vrst po najnižjih dnevnih cenah se dobe pri znani tvrdki Aleksander Oblat, Ljubljana, Sv. Petra cesta 28. Pošilja se po povzetju po vsem kraljestvu.

SPEDIJSKA TVRDKA

Ludovik Ševar vd. na RAKEKU izvršuje najhitreje vse v to stroko spadajoče posle, tudi ocarinjenje.

Večja množina

bukovega lesa

od 18 cm naprej se kupi. Pismene pravilno kolekovane oferte takoj na **Državno protlesno delavnico za Slovenijo v Ljubljani.**

Proda se

večje posestvo

priljavno za vsako večjo obrt. Poizve se v Rožni dolini št. 150., Ljubljana.

Proda se dobro idoča lesna trgovina

na prometnem mestu v Dubrovniku ob Savi, Hrvatsko. Obstoja iz skladišča, v katerem se nahaja ca. 300 m³ rezanega mehkega lesa, hiše, hleva, suše, dalje lep vrt, 4 orale nji v 24 orolov zajedniškega gozda. Proda se vse kompletno s celim živim in mrtvim inventarjem radi zdravstvenih, družinskih razmer. Vpraša se K. F. Pfeifer, Dubrovnik, Ivanič-grad Hrvatsko.

Arhitekt in mestni stavbenik VILJEM TREO

Ljubljana, Gosposvetska c. 10
Telefon interurb. št. 103. Ustanovljeno l. 1880 se priporoča za zgradbe vseh vrst ter izvršuje načrte in proračune.

Največja zaloga klavirjev in pianinov v Ljubljani.

Tvrdka J. DOLENC, Ljubljana, Hrišerjeva ulica št. 5, priporoča za nakup najboljših instrumente izvršnih tovarov po najsolidnejših nizkih cenah.

Zagrebsko transportno d. d.

JAKOB & VALENTIN, Paromlinska cesta 1

TELEFON ŠTEV. 10. POŠTNI PREDAL 103.

BRZOJAVI: JACOBVAL.

MEDNARODNI TRANSPORTI.

Lestno veliko skladišče z direktnim železniškim priključkom. Specijalna služba za inozemne Transporte. Zanesljivo spremstvo vagona. Transportna osiguranja proti vsem neizgledom. Informacije o tarifih. Revizije vozarine in reklamacijski urad. Izvozna in uvozna dovoljenja najhitreje. Lastne podružnice z železnico spojenimi skladišči v: Amsterdamu, Bentheimu, Berlinu, Bremenu, Beogradu, Danzigu, Eydtkuhennu, Hamburgu, Lelpzigu, Lübeku, Mariboru, Passauu, Regensburgu, Rotterdamu, Sbaszynu, Sofiji, Stetinu, Varnau, Wienu, Londonu, New-Yorku.

la splitski PORTLANDCEMENT

v pravih juna-vrečah ter ostali gradbeni material po nizkih cenah razpošilja promptno

„GRADIVO“, ZAGREB, Trankova 6.

Telefon: 11-27. Brzojavi: „GRADIVO“.

Obvestilo.

Uljudno naznanjam, da vodim obrat mojega rajnega soproga naprej. Prosim za naklonjenost in dobrohotna naročila, potrudila se bom, da bodo prečastiti duševščni in slavnim cerkvenim predstojništvom, kakor doslej čim bolj in solidno postreženo.

Ana Tratnik, vdova, pasarska in srebrarska obrt
Ljubljana, Poljanska cesta št. 10.

Prvovrstne

Pfaff šivalne stroje

za šivilje, krojače in čevljarje z večletno garancijo ter posamezne dele, igle olje, itd. za vsakovrstne šivalne stroje priporoča **IGN. VOK**, Ljubljana, Sodna ulica št. 7.

Inženirji

štabeniki, tehnični in risarji se iščejo.

Ponudbe z navedbo plačilnih zahtevkov na:

Stavbna družba d. d. Ljubljana, Levstikova ulica 19.

Parna žaga Fran Ravnikar

mestni tesarski mojster

Ljubljana, Linhartova ulica št. 25

kupuje po najvišjih dnevnih cenah razne vrste okrogli les, kakor tudi cele gozdne parcele.

Eksportna hiša „LUNA“ Maribor, Slomškov trg 11.

Samozastopstvo za celo Jugoslavijo vseh izdelkov sledečih tvrdk:

J. SCHNITZER sinovi: cajgi za hlače, podloga za suknje, kordbaržani itd. Bratje MÜLLER: bombaž, pokrivala in konjske odeje. — F. KNAPPE & Sin: bombaž, predilnica in tovarna sukanca, pavla za pletenje in kvačkanje. — LÖWY & DRUGER: tovarna nogavice, kratkih nogavic in pletenine. — MATHIAS WAGNER: tovarna tkanin in tkanih trakov. — PAROLLA & Co: tovarna naramnice za hlače in za kratke nogavice ter podvezic za nogavice. — MORITZ KARPEL: proizvodnje krznenege blaga in čepic.

Posebni engross-oddelek samo za preprodajalce in to za vso galanterijsko, pleteno in kratko blago, steklo in porcelan, pisalne in potovalne potrebnosti, papirnato blago, železne in kuhinjske potrebnosti, kakor tudi igračke.

COSULICH-LINE

(prej AUSTRO-AMERIKANA)

Trst - Amerika prevažata potnike v New-York redno 3 krat, v Južno Ameriko po 1 krat mesečno. — Pojasnila in prodaja vozniških listkov.

Simon Kmetec glavni zastopnik za Slovenijo.

Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.
P. T. Potniki, kateri se želijo voziti z brzoparnikom President Wilson na dan 18. junija v New-York, se sprejmejo še do 15. junija t. l.

Čehoslovaški izdelek

PARAMON

gumijevi podpetniki

Zajamčeno predvojna kakovost!

Nedosežna trpežnost!

Tovarna: Bratislava - Petržalka.

Prodajalna: Paramon-Gummiindustrie, Wien VII; Neubaugasse 7.

Vplačana delniška glavica K 30.000.000.

SLOVENSKA BANKA

Telefon št. 567. -- Čekovni račun 12.205.

Obreštuje najugodnejše vloge na knjižice in v tekočem računu.

LJUBLJANA, KREKOV TRG 10, nasproti „MESTNEMU DOMU“.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

Sveže telečje meso za pečenko po 20 K za kg.Od 106 v tukajšnji mestni klavnici zaklanih prvovrstnih telet prodajalo se bode v **petek, soboto in nedeljo** v Šolskem drevoredu na **Predovičevi, Smoljanovi in Krašovčevi** stojnici.**Medić, Rakovec & Zankl, prej. A. ZANKL sinovi.**Tovarna kemičnih in rudn. barv ter lakov.
Centrala: Ljubljana. D. z o. z. Skladišče: Novisad.
Brzjav.: Meraki Ljubljana. Telefon 64

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in ojinate, mavec (Gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karboline, steklarski in mizarski kile, pleskarski, silkarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

»MERAKL« Lak za pode. »MERAKL« Linoleum lak za pode.
»MERAKL« Emajlni lak. »MERAKL« Brunoline.

Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

Tovarna JOS. REICH

Ljubljana, Poljanski nasip 4. Podružnica: Selenburgova ul. 4.

PODRUŽNICE: **MARIBOR** Gosposka ul. 38. **NOVO MESTO** Glavni trg. **KOČEVJE** štev. 39.

Barva vsakovrstno blago.

Kemično čisti obleke.

Svetlolika ovratnike, za-
pestnice in srajce.**Vzajemna posojilnica**

(poprej Vzajemno podporno društvo)

V LJUBLJANI, KONGRESNI TRG 19,
poleg županske cerkve

obreštuje hranilne vloge po čistih

4%Za hranilne vloge jamčijo člani z jamstveno glavico
3.000.000 K ter zakladi v znesku 600.000 K.

Posojila na zemljišča, osebni kredit (menice, tekoči račun), na zaznambo službenih prejemkov i. t. d.

Prodaja srečk državne razredne loterije.

JOSIP JUG

LJUBLJANA, Rimska cesta 16

pleskar in ličar za stavbe in pohištvo

se priporoča sl. občinstvu za vsa v to stroko
spadajoča dela. — Izvršitev točna, cene
zmerne. Za vsa izvršena dela jamči dve leti.V. MARSANO
Telefon št. 226**„TIMEX“**ZAGREB
Nikoličeva ul. 8

Moderne tvorniške naprave

Stroji za vse industrije

Precizno in navadno orodje

Zastopnik prvovrstnih tvornic

Prodajna poslovnica za Jugoslavijo

G. ROT, A. G. WIEN III.

Hidraulične naprave

Motorji vseh vrst

Naprave za mline

lv. Jax in sin
Dunajska cesta št. 15, Ljubljana.**Šivalni stroji**

Izborna konstrukcija elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena l. 1867.

Vezenje poučuje brezplačno.
Pisalni stroji „ADLER“
Ceniki zastoj in franko.
Kolesa iz prvih tovarn:
Dürkopp, Styria, Waffelnrad.**Luksus čevlje**

fine, lahke, strok. delo z lesenimi petima ali usnjatimi, izdeluje po meri K. Florjancič čevlj. mojster Mestni Dom.

Gornje

dele čevljev

vzorci in strokovne rizbe po meri ali brez mere izdeluje najhitreje K. Blatnik, čevlj. mojster SKOFJA ul. 13. Ljubljana.

kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih
Naftomazilo, ki je brez duha in ne maže perila.
1 lonček za 1 osebo po pošti 15 kron pri
TANKOČI, lekarna
Ljubljana, Slovenija.**POLNOGUMIJASTI OBROČI**

za tovarne avtomobile

PNEVMATIKO

za kolesa in avtomobile

KOLESA**AVTOMOBILI**
najceneje.**J. GOREC,**
LJUBLJANA

Gospodsvetska cesta 14.

KUPUJTE

LE PRI:

JOS. PETELINC

LJUBLJANA - Sv. Petra nasip 7.

če rabite šiv. stroje za rodbinsko in obrtno rabo, igle olje, ter posamezne dele. Istotam vse potrebščine za sivilje, krojače in čevljarje ter vse galanterijsko blago na drobno in debelo

Cene solidne! Postrežba točna

miši, podgane, sivenice, ščurki

v vsa golazna mora poginiti, ako porabijo moja najboljša praška in v splošno hvajena sredstva. Kot proti poljskim in hišnim mišim K 12. za podgane K 16; za ščurke posebno močna vrsta K 20; tinktura za sivenice K 15; uničevalce moljev K 10 in 20; prašek proti mrčesu K 10 in 20; mazilo proti ušom pri ljudeh K 5.-12.; mazilo za uši pri živalih 6.-12.; prašek za uši v obleki in perila K 10 in 20; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) Prašek proti mravljam K 10. Pošilja po po vzetju Zavezi za ekspres

M. Junker, Petrinjska ul. 3. Zagreb 39.

Trgovcem pri večjem odjemu popust.

Pozor turist!

Pozor turist!

Tovarna konserv, salam in klobas

R. ANDRETTO, Ljubljana - Vičnaznanja, da zopet izdeluje že v predvojnem času priljubljene
konserve kranjskih klobas z zeljem
kakor vse druge vrste mesnatih konserv in oferira po najnižjih dnevnik cenah svoje prvovrstne izdelke, kakor: najfinejše**salame**

(ogrske), krakovske, šunkarice, poletne salame, brunšviške i. t. d.

Pošiljatve po pošti in železnici dnevno.

Zahtevajte cenik zastoj in poštne prosto.

H. SuttnerLjubljana 3,
Mestni trg 23.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine. Lastna protokolirana tovarna ur v Svisi.

Mehanična delavnica

za avtomobile, motorna kolesa, motorjev vseh vrst šivalnih, pisalnih, računskih in blagajniških strojev kmetijskih in obrtnih strojev, motornih čolnov vseh tudi nove od 3HP do 120HP, po naročilu izdelam. Popravila manjših parnih strojev tudi na deželi, popravila vsakršnih automatov izven Ljubljane itd.

V poseti imam pet oblastvenih izkušenj, jamčim za solidno in strokovno mojstersko delo po najnižjih cenah.

Najtopleje se priporočam slavnemu občinstvu ter podjetnikom vsake stroke za naklonjenost.

Ludovik J. Železnik

Celovška cesta 61., Ljubljana.

„ORIENT“

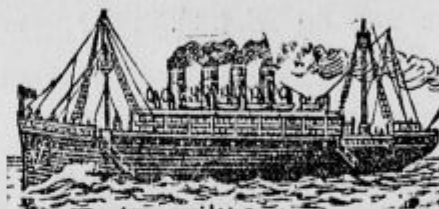
družba z o. z. preje

Brata Eberl in Jančar & Co

Ljubljana, Miklošičeva c. 4.

nasproti hotela „Union“.

Lastni izdelki oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kileja. Velika zaloga kemičnih in rudniških barv, barv za umetnike, raznovrstnih čopičev, vseh potrebščin za slikarje in pleskarje.

Cunard Line**Angleška parobrodna družba.**Odprava potnikov I., II. in III. razreda preko
Trsta, Reke in Cherbourga v NEW-YORK.

Sprejema naročila za prostore na parnikih za Grčijo, Anglijo in Ameriko — ter obratno za Jugoslavijo.

Natančna pojasnila daje:

Cunard Line, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 26.**Jadranska banka**

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro- in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.